

Lühiajalised sündimuskavatsused ehk pereplaanid 1

Rahvastikubaromeeter
27.05.2022 - 09.06.2022

Pere Sihtkapital on rahvastikualane mõttekoda Eestis, mis loob ja vahendab usaldusväärset teavet ning on oma valdkonnas sõltumatuks partneriks Vabariigi Valitsusele, avalikule ja erasektorile ning laiemale üldsusele. Pere Sihtkapital korraldab Eesti rahvastikuarengu ja kestlikkusega seotud uuringute läbiviimist, töötab välja uuringutele tuginevaid poliitikasoovitusi, teavitab rahvastikuarengu olulisematest suundumustest nii valitsust kui ka avalikkust ja algatab ning toetab lastega perede väärtustamisega seotud tegevusi.

Rahvastikubaromeeter on 2021. aastal alguse saanud arvamusküsitluste sari, mille eesmärk on seirata Eesti inimeste pereplaan, peredesse ja järelkasvu puutuvaid hoiakuid ning avaliku arvamus muutust ajas.

Küsitlustulemuste kasutamisel palume viidata Pere Sihtkapitalile.

Kontaktandmed:

Pere Sihtkapital SA

+372 5562 6898

pere@peresihtkapital.ee

<https://peresihtkapital.ee>

SISUKORD

1. Uuringu läbiviimise alus.....	3
2. Uuringu eesmärgid.....	3
3. Metoodika kirjeldus.....	3
4. Ankeet.....	4
5. Andmete avaldamine.....	13
6. Tulemused.....	13
6.1. Olulised tähelepanekud.....	13
6.2. Joonised ja andmetabelid.....	21
Jooniste ja andmetabelite loetelu.....	21
Joonised ja andmetabelid küsimuste kaupa.....	22

1. Uuringu läbiviimise alus

Küsitlus viidi läbi sihtasutuse Pere Sihtkapital tellimusel sihtasutuse põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, kooskõlas Pere Sihtkapitali nõukogu poolt kinnitatud tööplaani ja eelarvega. Küsitluse teostas Norstat Eesti AS.

2. Uuringu eesmärgid

- ✓ Jälgida Eesti naiste pereplaneerimises toimuvaid muutusi ja lühiajalisi (kuni 3 aastat) sündimuskavatsusi mõjutavaid tegureid.
- ✓ Jälgida, mis sündmused ja millised olukorrad avaldavad pereplaanidele soodustavat või pidurdavat mõju.
- ✓ Mõõta sünnituseas naiste konkreetsetes ajaraamis plaane laste saamise osas.
- ✓ Luua lihtsasti mõistetavad, pikaajalisel aegreal jälgitavad indikaatorid sündimuskavatsuste ja sündimusega seotud ühiskondliku tausta jälgimiseks.
- ✓ Luua kogutud andmete alusel sündimuskavatsuste indeks (pärast 3-4 regulaarset küsitlust).
- ✓ Sõnastada kogutud andmete põhjal ettepanekud, mis võimaldaksid Eestis sündimust suurendada.
- ✓ Küsitlus viiakse läbi 2 kuni 4 korda aastas.

3. Metoodika kirjeldus

- ✓ Küsitlus viidi läbi veebiküsitlusena Norstat paneelis.
- ✓ Küsimustele vastamisel sai valida eesti- ja venekeelse ankeedi vahel.
- ✓ Küsitlus viidi läbi perioodil 27.05.2022-09.06.2022
- ✓ Valim moodustati uuringufirma Norstat andmebaasi alusel. Valimit Pere Sihtkapitalile üle ei antud.
- ✓ Sihtrühm: naised vanuses 20-44 eluaastat.
- ✓ Valimi planeeritud suurus n=1500 vastajat.
- ✓ Küsitlusel saadud andmeid töödeldi tarkvaraga SPSS.
- ✓ Pere Sihtkapitalile anti üle anonüümne andmekogumik.

4. Ankeet

Taustatunnused

D1. Millises keeles eelistaksite sellele küsimustikule vastata?

1. eesti keeles
2. vene keele

D2. Palun märkige oma vanus täisaastates _____
(Kui ei ole sihtrühmas, täname ja lõpetame küsitluse)

D3. Palun märkige oma sugu

1. Mees
2. Naine

(Kui vastaja on mees, täname ja lõpetame küsitluse)

D4. Palun märkige oma rahvus

1. Eestlane
2. Venelane
3. Muu

D5. Kus Te elate?

1. Tallinn
2. Suurem linn (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve)
3. Maakonnakeskus, muu linn, alev
4. Maa (alevik, küla)
5. Välismaal

(Kui elukoht on välismaal, täname ja lõpetame küsitluse)

D6. Kus Te elate?

1. Harjumaa
2. Hiiumaa
3. Ida-Virumaa
4. Järvamaa
5. Läänemaa
6. Lääne-Virumaa
7. Jõgevamaa
8. Pärnumaa
9. Raplamaa
10. Saaremaa
11. Tartumaa
12. Valgamaa

13. Viljandimaa
14. Võrumaa
15. Põlvamaa

D7. Mis on Teie kõrgeim lõpetatud haridustase?

1. Alg- või põhiharidus
2. Keskkharidus
3. Kõrgharidus

D8. Palun märkige oma sündinud laste arv

_____

D9. Palun märkige, millises vanuses Teie sündinud lapsed on

_____

D10. Palun märkige oma tööstaatus

1. (Üli)õpilane
2. Palgatöötaja
3. Ettevõtja või iseendale töödandja (nt FIE, töötate oma talus või pereäris)
4. Töotu, töotsingul
5. Pensionil
6. Kodune
7. Rasedus- või lapsehoolduspuhkusel
8. Muu (palun kirjutage) _____

D11. Kui suur on Teie leibkonna igakuine netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta?

1. Sissetulek puudub
2. Kuni 500 eurot
3. 501-700 eurot
4. 701-900 eurot
5. 901-1100 eurot
6. 1101-1300 eurot
7. 1301-1500 eurot
8. Üle 1500 euro
9. Ei soovi vastata

D12. Kui järgmisel pühapäeval toimuksid Riigikogu valimised, siis millise erakonna kandidaadi poolt Te hääletaksite?

1. Erakond Isamaa
2. Eesti Keskerakond
3. Eesti Reformierakond

4. Eesti Konservatiivne Rahvaerakond
5. Sotsiaaldemokraatlik Erakond
6. Erakond Eestimaa Rohelised
7. Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
8. Eesti Tulevikuerakond
9. Eesti 200
10. Ei oska öelda
11. Ei soovi vastata
12. Ei saa hääletada

D13. Kas Teie bioloogilised vanemad on praegu või on olnud varem omavahel registreeritud abielus?

1. Jah
2. Ei

D14. Kas Teie bioloogilised vanemad on lahku läinud või lahutanud?

1. Jah
2. Ei
3. Nad pole kunagi koos elanud

D15. Mitu õde-venda Teil on? Arvestage ka poolõed-poolvennad juhul, kui olete kasvanud koos. Palun kirjutage õdede-vendade arv (ennast ärge arvestage). Kui ei ole õdesid-vendi, siis kirjutage 0.

_____

D16. Milline on Teie praegune perekonnaseis?

1. Abielus
2. Kooselus (vabaabielus/ registreerimata või registreeritud kooselus)
3. Partner olemas, kuid koos ei ela
4. Pole kunagi abielus olnud ega elanud koos kindla partneriga
5. Lahutatud või abikaasast/varasemast elukaaslasest lahus elav
6. Lesk
7. Midagi muud, palun täpsustage _____

D17. Mitu aastat on Teie paarisuhe kestnud? _____

D18. Mitu aastat olete (viimasest) varasemast abikaasast/elukaaslasest lahus olnud? _____

D19. Kas Te peate end mõne kindla usu või usulahu tunnistajaks?

1. Jah
2. Ei
3. Ei oska öelda

D20. Millise usu või usulahu tunnistajaks Te ennast peate?

1. Luterlus
2. Õigeusk (Moskva alluvuses)
3. Õigeusk (Konstantinoopoli alluvuses)
4. Katoliiklus
5. Baptism
6. Jehoova tunnistajad
7. Nelipühilus
8. Vanausulised
9. Adventism
10. Metodism
11. Islam
12. Budism
13. Kristlik vabakogudus
14. Maausk
15. Taaraus
16. Muu (täpsustage)
17. Ei soovi vastata

D21 Kõrvale jättes erilised sündmused, nagu näiteks laulatused ja matused, kui tihti käite käesoleval ajal usuga seotud teenistustel?

1. Iga päev
2. Rohkem kui kord nädalas
3. Kord nädalas
4. Vähemalt kord kuus
5. Ainult erilistel pühadel
6. Veel harvem
7. Mitte kunagi
8. Ei oska öelda

Küsimused

Q1. Kas Teil või Teie partneril on terviseprobleem, mille tõttu Teil ei ole võimalik lapsi saada?

1. Ei → Q2
2. Jah, minul endal → Q22
3. Jah, minu partneril → Q22
4. Jah, meil mõlemal → Q22

Q2. Kas Te soovite või oleksite soovinud lapsi saada?
(küstiti neilt, kellel pole lapsi ehk kui vastus D8=0)

1. Jah, olen praegu lapseootel → Q4

2. Jah, kindlasti → Q5
3. Jah, võib-olla → Q5
4. Ei, tõenäoliselt mitte → Q9
5. Ei, kindlasti mitte → Q9
6. Ei oska öelda → Q9

Q3. Kas Te soovite tulevikus veel lapsi saada?

(küstiti neilt, kellel on vähemalt üks laps ehk vastus D8=>1)

1. Jah, olen praegu lapseootel → Q4
2. Jah, kindlasti → Q5
3. Jah, võib-olla → Q5
4. Ei, tõenäoliselt mitte → Q9
5. Ei, kindlasti mitte → Q9
6. Ei oska öelda → Q9

Q4. Kas plaanite pärast lapse sünni veel lapsi saada?

(küstiti neilt, kes küsimusele Q2 või küsimusele Q3 vastasid variandiga 1 ehk naised, kes on lapseootel)

1. Jah, kindlasti → Q6
2. Jah, võib-olla → Q6
3. Ei, tõenäoliselt mitte → Q9
4. Ei, kindlasti mitte → Q9
5. Ei oska öelda → Q9

Q5. Millal plaanite lapse saada?

(küstiti neilt, kes küsimusele Q2 või Q3 vastasid variantidega 2 või 3 ehk naised, kes soovivad tulevikus või oleksid soovinud lapsi saada ja pole hetkel lapseootel)

1. 1 aasta jooksul → Q9
2. 2 aasta jooksul → Q9
3. 3 aasta jooksul → Q9
4. 5 aasta jooksul → Q7
5. 10 aasta jooksul → Q7
6. rohkem kui 10 aasta pärast → Q7

Q6. Millal plaanite pärast praeguse lapse sünni järgmise lapse saada?

(küstiti neilt, kes küsimusele Q4 vastasid variantidega 1 ja 2 vastanud ehk lapseootel naised, kes plaanivad peale sünnitust veel lapsi saada)

1. 1 aasta jooksul → Q9
2. 2 aasta jooksul → Q9
3. 3 aasta jooksul → Q9
4. 5 aasta jooksul → Q7
5. 10 aasta jooksul → Q7
6. rohkem kui 10 aasta pärast → Q7

Q7. Kui olulised on Teie jaoks järgmised põhjused, miks Te ei plaani järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

(küstiti neilt, kes vastasid küsimustele Q5 või Q6 variantidega 4 või 5 või 6 ehk naised, kes plaanivad küll veel lapsi saada, aga hiljem kui kolme aasta pärast)

Variandid: Oluline; Ebaoluline; Ei käi minu kohta; Ei oska öelda

- A. Tunnen, et olen veel liiga noor vastutamaks lapse eest
- B. Olen hõivatud muude oluliste tegevustega (nt õpingud, töö)
- C. Mul on majanduslikult keeruline toime tulla
- D. Mul ei ole sobivat töökohta
- E. Mul pole sobivat eluaset
- F. Minu tervislik seisund on takistuseks (nt ägedad, kroonilised või pärilikud haigused)
- G. Partner ei soovi praegu last saada
- H. Mul pole lapse saamiseks sobivat partnerit
- I. Ebakindlus tuleviku suhtes
- J. Minu olemasolev laps/lapsed on veel liiga väikesed
- K. Kuna seni ei ole õnnestunud rasestuda, siis kahtlen, et see juhtub lähema 3 aasta jooksul
- L. Muu Teie jaoks oluline põhjus (palun täpsustage)

Q8. Milline neist põhjustest on Teie jaoks kõige olulisem?

(kuvati ainult need variandid, mis märgiti oluliseks, sh kui märgiti oluliseks "muu" põhjus, kuvati ka lahtrisse sisestatud tekst)

_____

Q9. Kui teile sünniks praegu (veel üks) laps, kuidas see mõjutaks Teie leibkonna majanduslikku elujärge?

- 1. Ei mõjutaks seda
- 2. Halvendaks vähesel määral
- 3. Halvendaks suurel määral
- 4. Ei oska öelda

Q10. Kas Teie arvates on Teie leibkonna rahaline olukord 3 aasta pärast parem või halvem kui praegu või umbes sama kui praegu?

- 1. Palju parem
- 2. Paremini
- 3. Ei paremini ega halvemini
- 4. Halvemini
- 5. Palju halvemini

Q11. Milline on Teie arvates üldiselt ideaalne laste arv perekonnas? Märkige arv.

- 1. _____ last

2. Ei oska öelda

Q12. Milline oleks Teie arvates ideaalne laste arv Teie peres?

1. _____ last
2. Ei oska öelda

Q13. Kui kindel Te olete, et Teil õnnestub soovitud laste arvuni jõuda?

(küstiti neilt, kelle puhul kehtib seos Q12>D8 ehk naised, kelle soovitud laste arv on suurem kui tegelik laste arv)

1. Täiesti kindel
2. Pigem kindel
3. Pigem ei ole kindel
4. Ei ole üldse kindel
5. Ei oska öelda

Q14. Kas Teie paarisuhe on õnnelik?

(küside neilt, kes vastasid D16 puhul variantidega 1 või 2 või 3 ehk naised, kellel on partner)

1. Jah
2. Pigem jah
3. Pigem ei
4. Ei
5. Ei oska öelda

Q15. Kuidas on Teie paarisuhe muutunud viimase 6 kuu jooksul?

(küstiti neilt, kellel D17=>1 ehk naised, kes on olnud suhtes vähemalt 1 aasta)

1. Läänud paremaks
2. Jäänud samaks
3. Läänud halvemaks

Q16. Hinnake palun, kui tihti te viimase nelja nädala jooksul...

Skaala: Pidevalt; Enamus ajast; Sageli; Mõnikord; Harva; Üldse mitte

1. ... tundsite end (väga) elurõõmsa ja teotahtelisena
2. ... tundsite endas (palju) energiat
3. ... olite vaimselt (väga) ära kurnatud
4. ... olite (väga) väsinud ja tujutu
5. ... olite (väga) närviline
6. ... olite (suures) masenduses
7. ... olite (täiesti) rahulik
8. ... olite (väga) kurvameelne ja rõhutud
9. ... olite (väga) õnnelik

Q17. Kui Te jääksite praegu rasedaks, siis mida Te kõige tõenäolisemalt teeksite? (küsi neilt, kes küsimustele Q2 või Q3 vastasid variantidega 2, 3, 4 või 5 ehk naised, kes küsitluse ajal ei olnud lapseootel ja oskasid väljendada oma lapse saamise soovi tulevikus)

1. Rõõmustaksin, sest olengi soovinud last saada
2. Ootaksin tema sündi, kuigi laps polnud planeeritud
3. Katkestaksin raseduse
4. Ei oska öelda

Q18. Palun järjestage riiklikud meetmed selle järgi, kui olulised on need Teie jaoks järgmise lapse planeerimisel ja kasvatamisel?

(küsi neilt, kes küsimustele Q2 või Q3 vastasid variantidega 1 või 2 või 3 ehk naised, kes plaanivad lapsi saada)

- A. Sünnitoetus
- B. Peretoetused (lapsetoetus, lasterikka pere toetus)
- C. Vanemahüvitis
- D. Tulumaksusoodustus laste pealt
- E. Laste tasuta hambaravi
- F. Lasteaiakoht
- G. Riigi tugi eluaseme hankimisel (Kredex)
- H. Huviringide toetus
- I. Tasuta koolilõuna
- J. Lapsehoolduspuhkus (töökoha säilimine kuni 3 aastat)
- K. Tasuta haridus (üld-, kutse- ja kõrgharidus)
- L. Laste arvust sõltuv pensionilisa

Küsimusele vastajad →Q18.1.

Ülejäänud →Q19

Q18.1. Missugune täna puuduv riiklik meede või olemasoleva meetme muutmine on see, mis aitaks Teie (järgmise) lapse saamisele oluliselt kaasa? (vaba vastus, võis ka tühjaks jätta)

Q19. Millised muutused ühiskonnas või Teie eraelus võivad mõjutada/toetada Teie otsust 3 aasta jooksul lapsi saada?

(küsi neilt, kes küsimusele Q5 vastasid variantidega 4 või 5 või 6 ehk need, kes ei ole lapseootel ja ei plaani 3 aasta jooksul last saada)

Variandid: Oluline; Ebaoluline; Ei oska öelda

- A. sobiva partneri leidmine
- B. majandusliku toimetuleku paranemine või stabiliseerumine
- C. suurema/sobivama elupaiga soetamine
- D. piisavate võimaluste tekkimine, et olla ise lapse/lastega kodus
- E. piisavate võimaluste tekkimine lapsehoidmiseks Teile sobival moel

- F. lastega perede majandusliku toetuse suurendamine
  - G. hea ja usaldusväärse lapsehoidmisvõimaluse tagamine ühiskonnas (nt kodu lähedal)
  - H. meeste ja naiste võrdsem kodune tööjaotus
  - I. kindlustunne, et töökoht jääb pärast lapsesaamist tööle tagasi minnes alles
  - J. tööaeg on lühem ja paindlikum
  - K. Eesti muutumine turvalisemaks elupaigaks
  - L. inimeste sõbralikum suhtumine lastesse
  - M. globaalprobleemidele lahenduse leidmine (saastatus, sõjalised konfliktid, kliima jt.)
  - N. muu Teie jaoks oluline põhjus (palun täpsustage)
  - O. mitte ükski neist ei paneks mind 3 aasta jooksul lapsi saama - üks bullet, tühistab teised
- küsimusele vastajad →Q20
küsimusele mittevastajad →Q21

Q20. Milline neist põhjustest on Teie jaoks kõige olulisem?
(kuvati ainult need variandid, mis märgiti oluliseks, sh kui märgiti oluliseks "muu" põhjus, kuvati ka lahtrisse sisestatud tekst)

Q21. Kuidas on sõda Ukrainas mõjutanud Teie soovi tulevikus lapsi saada?

1. Ei ole mõjutanud
2. On pannud (järgmise) lapse saamist edasi lükkama
3. On vähendanud soovi lapsi saada
4. On suurendanud soovi lapsi saada
5. Ei oska öelda

Q22. Kas kavatsete tulevikus lapsendada lapse või saada hoolduspere vanemaks?

1. Jah, lapsendada
2. Jah, hoolduspere vanemaks saada
3. Jah, kas lapsendada või hoolduspere vanemaks saada
4. Ei ole kavas

Q23. Kas Teie või Teie partner olete saanud või plaanite saada viljatusravi?

1. Jah, mina ise
2. Jah, minu partner
3. Jah, meie mõlemad
4. Ei
5. Ei soovi vastata

→Tänatakse ja lõpp

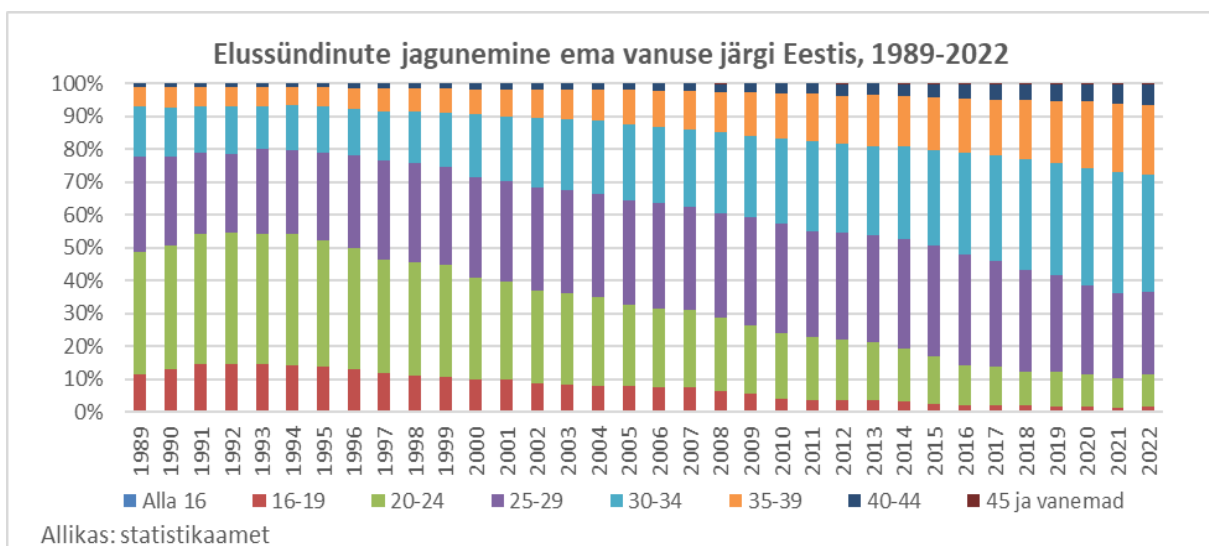
5. Andmete avaldamine

- ✓ Andmed sav formaadis Pere Sihtkapitali veebilehel ei avaldata. Teadusliku uurimistöö tegemiseks võimaldab Pere Sihtkapital kasutada andmeid sav formaadis, milleks palume kirjutada sooviavaldus aadressil pere@peresihtkapital.ee.
- ✓ Agregeritud andmetabelid xlsx vormingus avaldatakse Pere Sihtkapitali kodulehel peamistes lõigetes, milles andmed on usaldusväärsed.

6. Tulemused

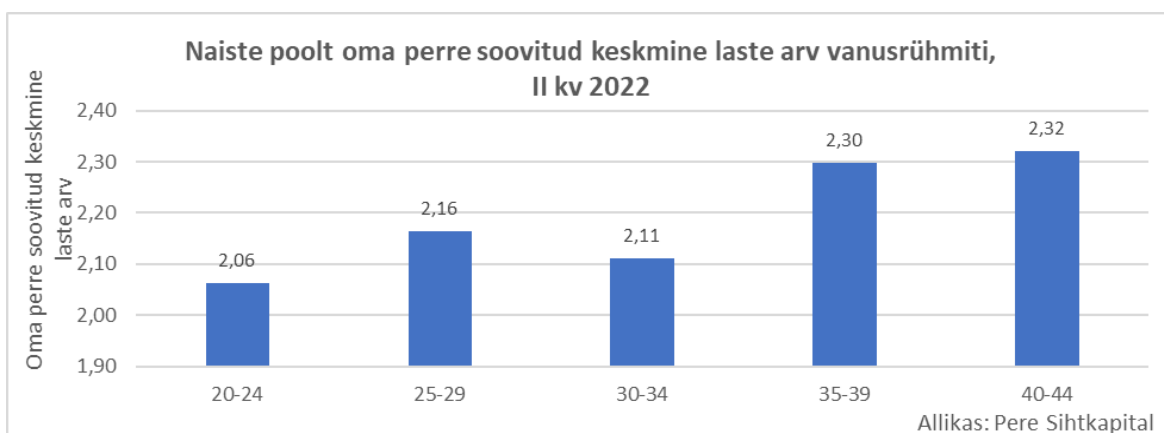
6.1. Olulised tähelepanekud

- ✓ Vastajad asuvad oma elukaarel erinevates punktides. Osa on laste saamise teekonna alguspunktis, osa selle teekonna lõppfaasis. Sellest tulenevalt on ootuspärane, et vastused esitatud küsimustele erinevad vanusrühmade kaupa oluliselt. Kindlasti mõjutab vastuseid ka põlvkondade muutunud suhtumine maailma, mida iseloomustab näiteks elussündinute jaotuse muutus ema vanuse järgi (sünnitusvanuse tõus). Lähtuvalt öeldust on tulemuste lühikäigus keskendunud tulemuste avaldamisele vanusrühmade lõikes.

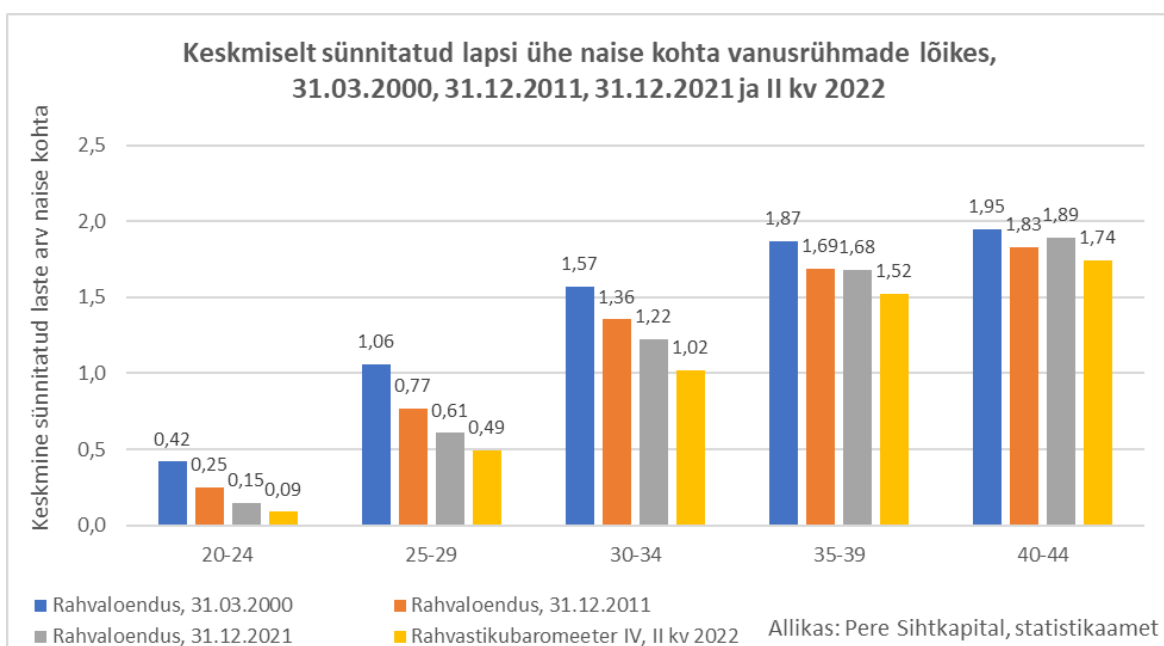

- ✓ Lapse saamine eeldab tänases Eestis naise soovi last saada. Kui naine last saada ei soovi, siis suure tõenäosusega ta ka ei saa. Kahjuks on nii, et kõik soovid ei pruugi elus täituda. Küsimusega „Milline oleks Teie arvates ideaalne laste arv Teie peres?“ sooviti saada hinnangut naiste soovile lapsi saada. Kuna kavas on jätkata sellise küsimuse esitamist järgmistes rahvastikubaromeetrites, saame süstemaatiliselt mõõta sündimust mõjutava olulise teguri muutumist ajas.

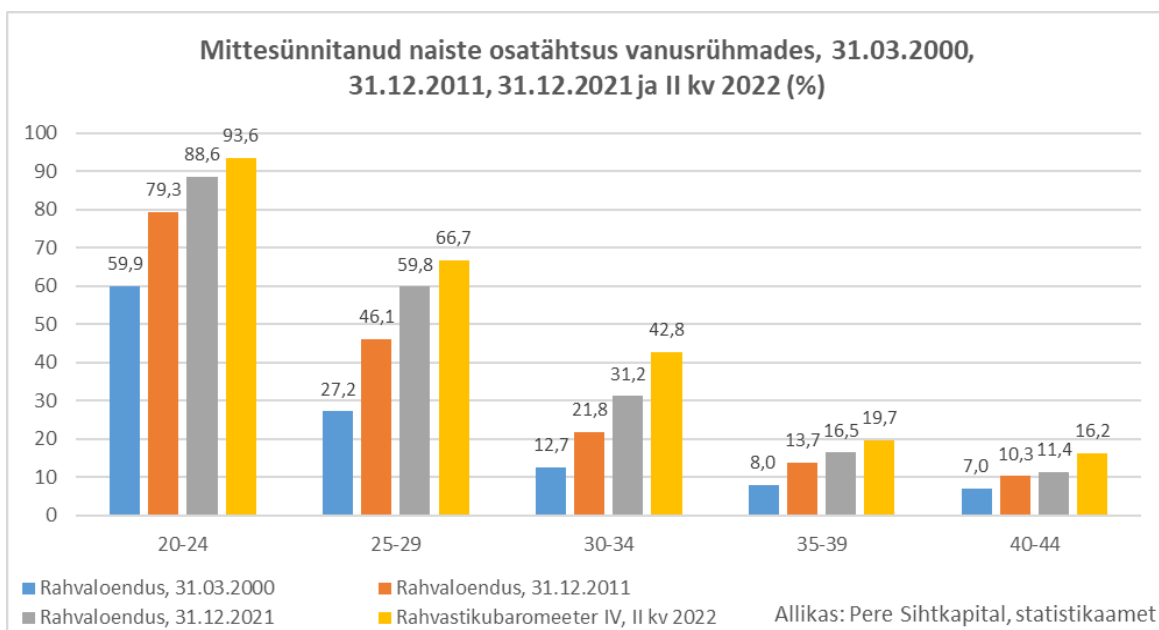

- ✓ Võrreldes viimase kolme rahvaloenduse tulemusi, näeme keskmiselt ühe naise kohta sündinud laste arvu vähenemist kõigis vaadeldud vanusrühmades. Vähenemine on nooremates vanusrühmades lineaarne. Vanusrühmades 35-39 ja 40-44-aastased aga mitte. Seda saab seletada naiste vanuse kasvuga laste sünnitamisel. Võrdluseks on toodud käesoleva küsitluse tulemused, mis on värskemad, kuid mis erinevalt rahvaloenduse kõiksetest andmetest omavad nullist laiemat usaldusvahemikku.

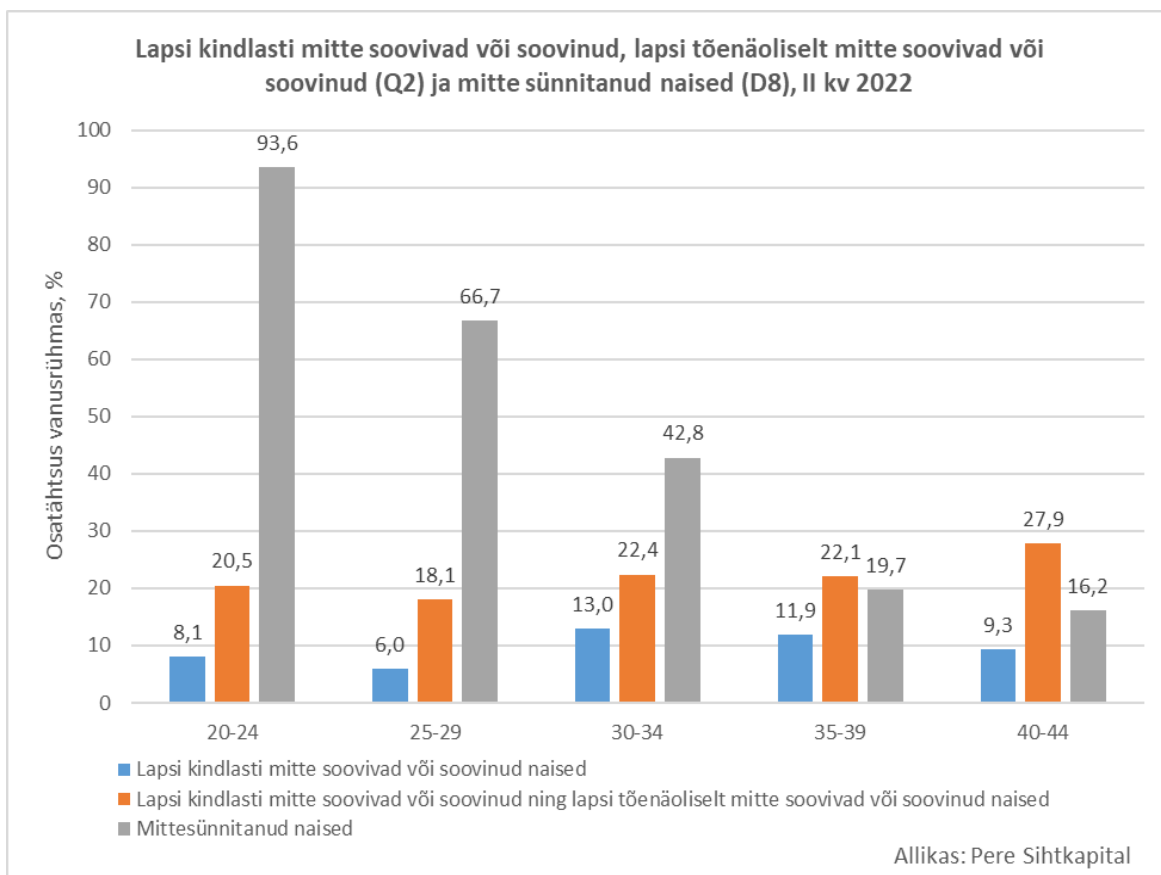
- ✓ Võrreldes vaadeldava küsitluse tulemusi ja viimase kolme rahvaloenduse tulemusi, näeme mittesünnitanud naiste osatähtsuse pidevat kasvu kõigis küsitlusel vaadeldud vanusrühmades. Juhime tähelepanu, et valikuuringu puhul tuleb erinevalt rahvaloendusest arvestada nullist laiema usaldusvahemikuga.

- ✓ Mittesünnitanud naiste osatähtsuse kahanemine vanemates vanusrühmades on ootuspärane: lapsi soovib enamik inimestest ja kui mitte varem, siis hiljem õnnestub enamikul neist oma soov täita. Kas ootuspärane on ka küsitluse tulemus, et neist, kel lapsi ei ole, on kindlasti lapsi mitte soovivaid või soovinud naisi suhteliselt kõige rohkem vanusrühmas 30-34-aastased? Kombineerides asjaolu, et 42,8 protsenti 30-44-aastastest vastanutest ei oma bioloogilisi lapsi ja neist kindlasti lapsi ei soovi 13 protsenti, saame selle vanusrühma vabatahtliku lastetuse määraks üle viie protsenti. Samas 40-44-aastaste vanusrühmas ei ole bioloogilisi lapsi 16,2 protsendil vastanutest ja et neist pisut alla kümnendiku (9,3%) ei ole kindlasti lapsi soovinud, võime järeldada, et vabatahtlikult lastetuid on selles vanuses alla kahe protsenti.

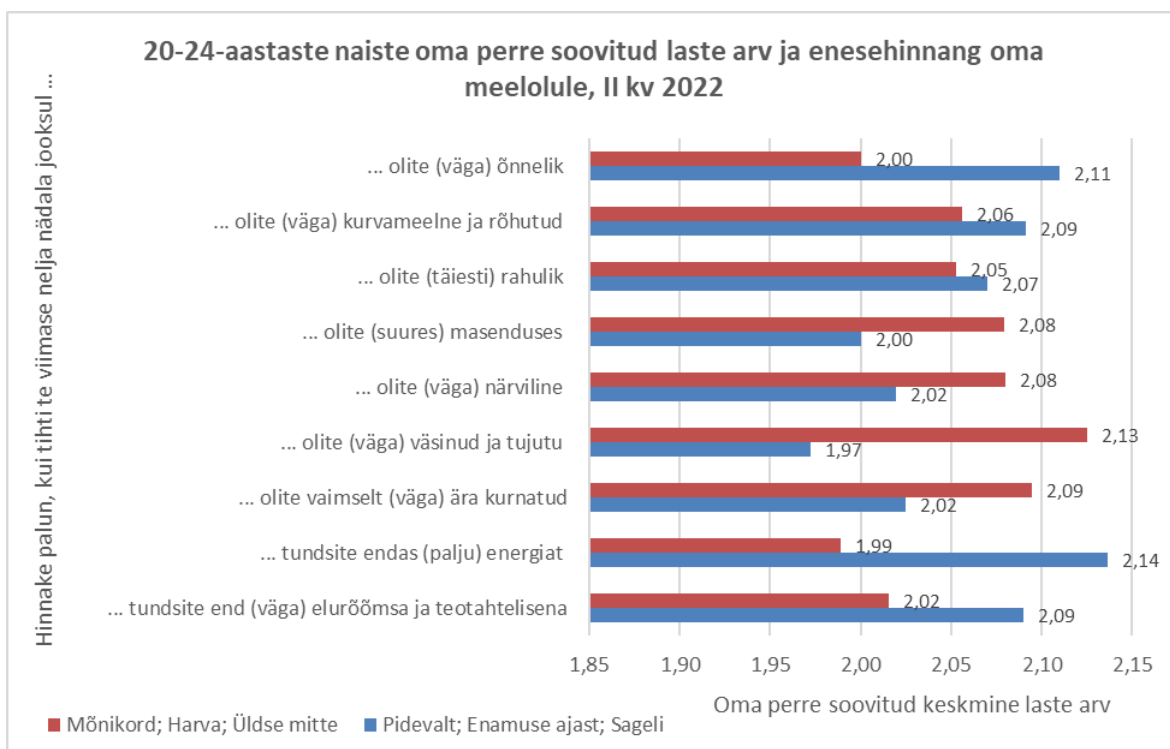

- ✓ Vastajatelt küsiti, kas neil on lapse saamist takistav terviseprobleem. Arvudele otsa vaadates selgus, et terviseprobleem vastamise ajal ei tähenda, et naine pole sünnitanud. Naisi, kes vastamise ajal teadsid, et neil endil on lapse saamist välistav terviseprobleem, aga kes on sünnitanud, oli vastajate seas 36. See juhib tähelepanu asjaolule, et edasist laste saamist takistav terviseprobleem võib tekkida hilisemas vanuses ka nende puhul, kes on varasemalt sünnitanud.

		Vastajal puudub lapse saamist välistav terviseprobleem	Vastajal on lapse saamist välistav terviseprobleem	Kokku
20-24-aastased	Pole sünnitanud	185	5	190
	On sünnitanud	13	0	13
Kokku		198	5	203
25-29-aastased	Pole sünnitanud	182	6	188
	On sünnitanud	90	4	94
Kokku		272	10	282
30-34-aastased	Pole sünnitanud	140	9	149
	On sünnitanud	194	5	199
Kokku		334	14	348
35-39-aastased	Pole sünnitanud	61	6	67
	On sünnitanud	262	11	273
Kokku		323	17	340
40-44-aastased	Pole sünnitanud	43	10	53
	On sünnitanud	258	16	274
Kokku		301	26	327
Kokku vanusrühmad	Pole sünnitanud	611	36	647
	On sünnitanud	817	36	853
Kokku		1428	72	1500

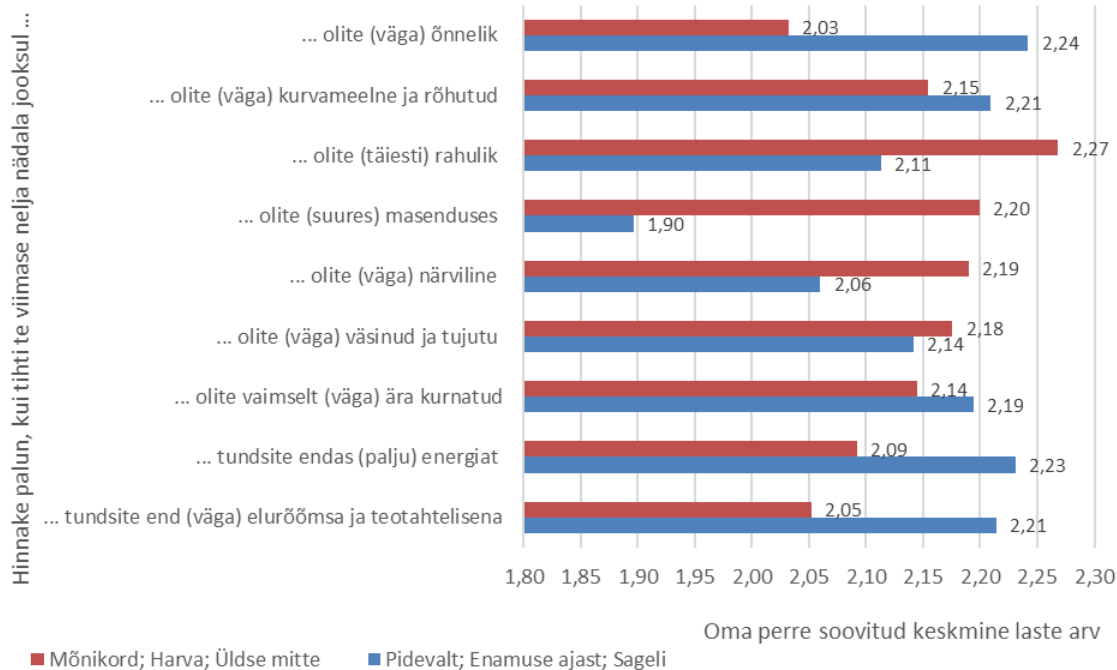

- ✓ Vaimse tervisega on Eestis probleeme. See on üldiselt teada fakt. Vaadeldava küsitluse peamiseks ülesandeks ei olnud inimese (vaimse) seisundi uurimine ja küsitud enesehinnangut oma meeleolule võib käsitleda pigem taustatunnusena. Hüpotees, et positiivsem hinnang oma meeleoludele toob kaasa ka rohkemate laste saamise soovi, leidis pigem kinnitust, aga tuleb lisada, et vastustes leidis detaile, mis viitavad vajadusele vastavat seost edaspidi täpsemalt uurida.

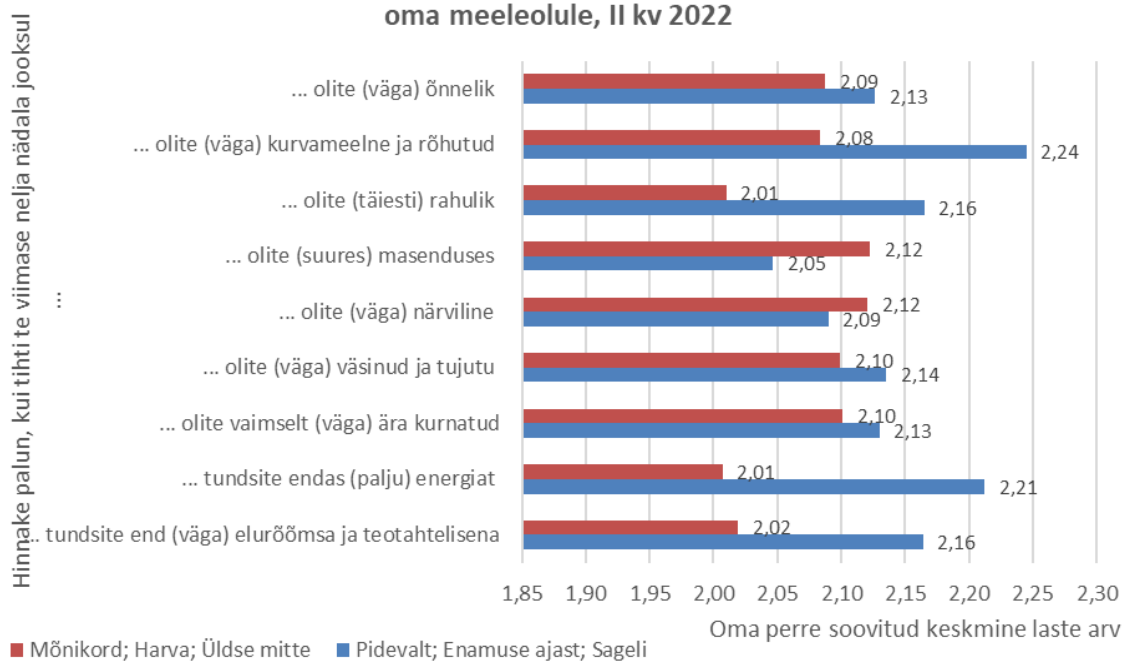

25-29-aastaste naiste oma perre soovitud laste arv ja enesehinnang oma meeleolule, II kv 2022

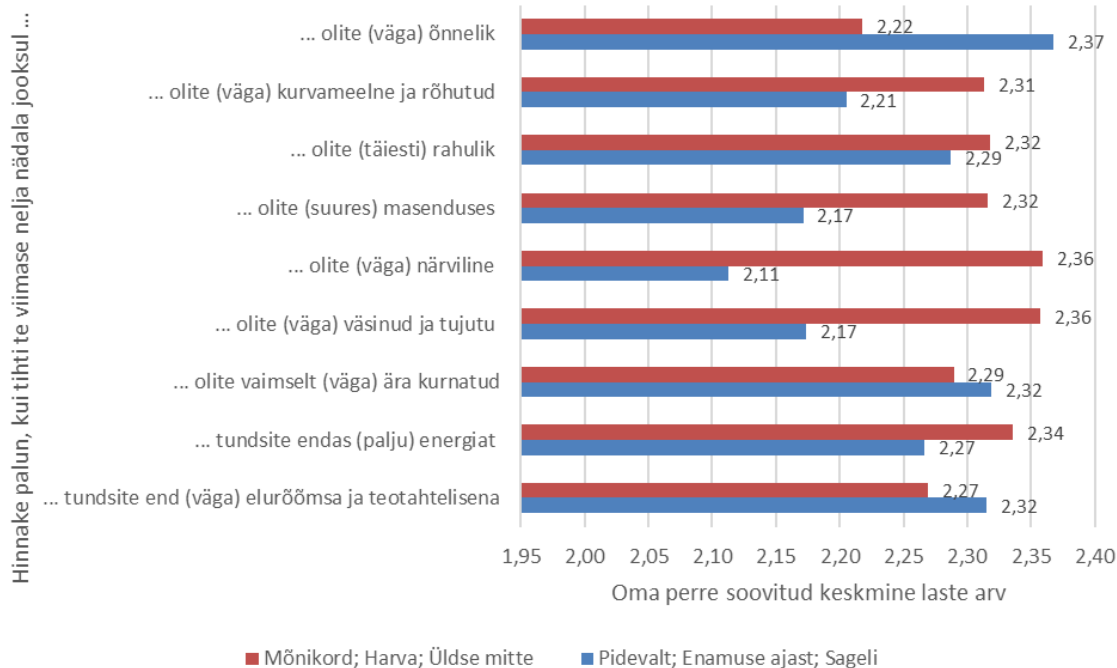

30-34-aastaste naiste oma perre soovitud laste arv ja enesehinnang oma meeleolule, II kv 2022

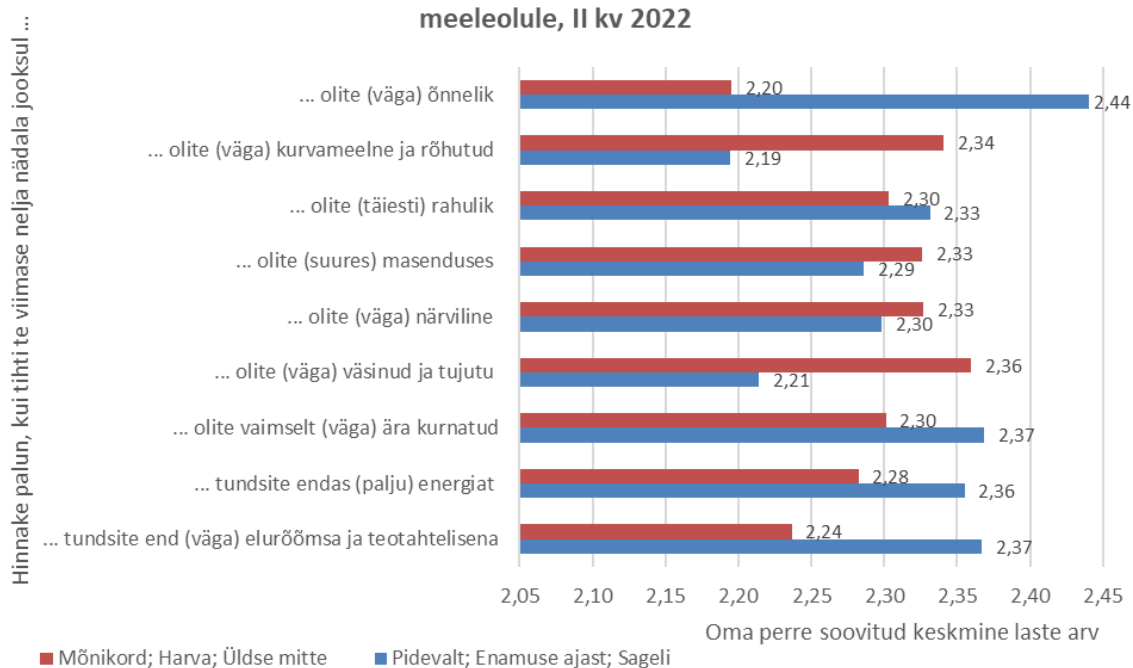

35-39-aastaste naiste oma perre soovitud laste arv ja enesehinnang oma meeleolule, II kv 2022

40-44-aastaste naiste oma perre soovitud laste arv ja enesehinnang oma meeleolule, II kv 2022

6.2. Joonised ja andmetabelid

Jooniste ja andmetabelite loetelu

Küsimus Q1. Kas Teil või Teie partneril on terviseprobleem, mille tõttu Teil ei ole võimalik lapsi saada?

Küsimus Q2. Kas Te soovite või oleksite soovinud lapsi saada?

Küsimus Q3. Kas Te soovite tulevikus veel lapsi saada?

Küsimus Q4. Kas plaanite pärast lapse sündi veel lapsi saada?

Küsimus Q5. Millal plaanite lapse saada?

Küsimus Q6. Millal plaanite pärast praeguse lapse sündi järgmise lapse saada?

Küsimus Q7. Kui olulised on Teie jaoks järgmised põhjused, miks Te ei plaani järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

Küsimus Q8. Milline küsimuses 7 toodud põhjustest on Teie jaoks kõige olulisem, et Te ei planeeri järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

Küsimus Q9. Kui teile sünniks praegu (veel üks) laps, kuidas see mõjutaks Teie leibkonna majanduslikku elujärge?

Küsimus Q10. Kas Teie arvates on Teie leibkonna rahaline olukord 3 aasta pärast parem või halvem kui praegu või umbes sama kui praegu?

Küsimus Q11. Milline on Teie arvates üldiselt ideaalne laste arv perekonnas?

Küsimus Q12. Mis oleks isiklikult Teie jaoks ideaalne laste arv, mida Te soovite või oleksite soovinud endale saada?

Küsimus Q13. Kui kindel Te olete, et Teil õnnestub soovitud laste arvuni jõuda?

Küsimus Q14. Kas Teie paarisuhe on õnnelik?

Küsimus Q15. Kuidas on Teie paarisuhe muutunud viimase 6 kuu jooksul?

Küsimus Q16. Hinnake palun, kui tihti te viimase nelja nädala jooksul...

Küsimus Q17. Kui Te jääksite praegu rasedaks, siis mida Te kõige tõenäolisemalt teeksite?

Küsimus Q18. Palun järjestage riiklikud meetmed selle järgi, kui olulised on need Teie jaoks järgmise lapse planeerimisel ja kasvatamisel.

Küsimus Q19. Millised muutused ühiskonnas või Teie eraelus võivad mõjutada/toetada Teie otsust 3 aasta jooksul?

Küsimus Q20. Milline neist on Teie jaoks kõige olulisem?

Küsimus Q21. Kuidas on sõda Ukrainas mõjutanud Teie soovi tulevikus lapsi saada?

Küsimus Q22. Kas kavatsete tulevikus lapsendada lapse või saada hoolduspere vanemaks?

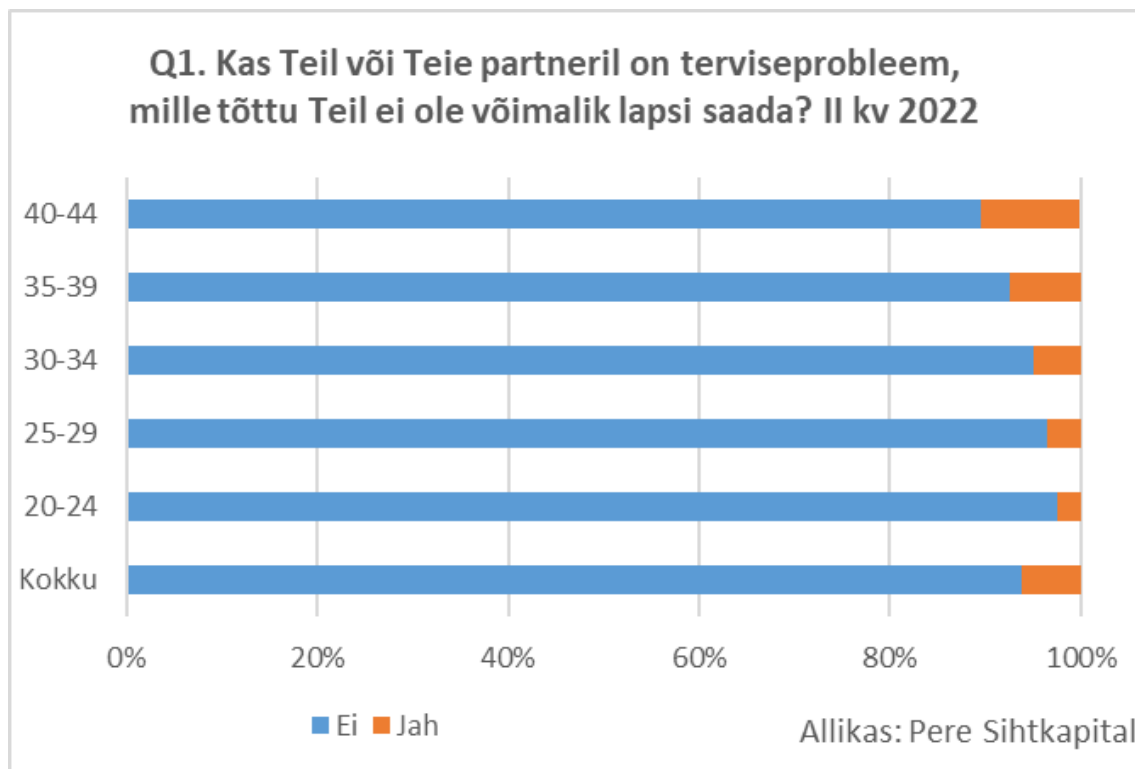
Küsimus Q23. Kas Teie või Teie partner olete saanud või plaanite saada viljatusravi?

Joonised ja andmetabelid küsimuste kaupa

Küsimus Q1. Kas Teil või Teie partneril on terviseprobleem, mille tõttu Teil ei ole võimalik lapsi saada?

(vastajaid 1500; vastasid kõik küsitluses osalejad)

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1500	203	282	348	340	327
Ei	94%	98%	97%	95%	93%	90%
Jah	6%	3%	4%	5%	7%	10%
sh						
Jah, minul endal	4%	3%	4%	4%	4%	6%
Jah, minu partneril	1%			1%	2%	2%
Jah, meil mõlemal	1%				1%	2%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q2. Kas Te soovite või oleksite soovinud lapsi saada?

(vastajaid 607; vastasid need, kellel vastamise ajal lapsi ei olnud ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

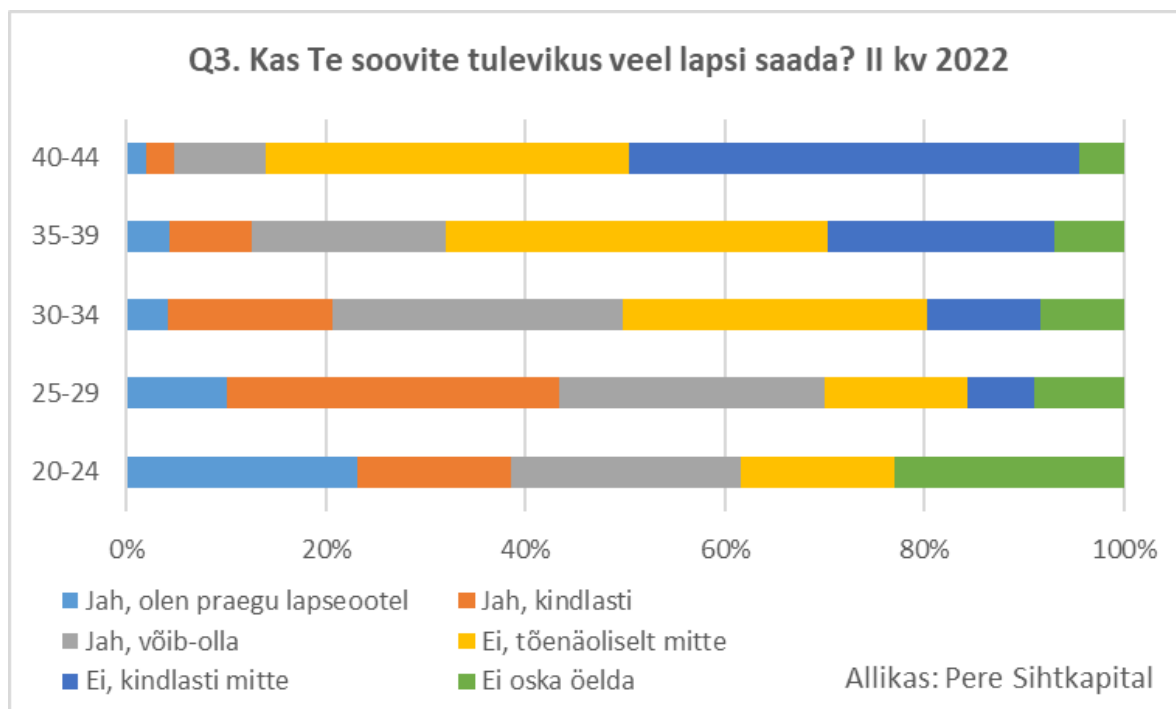
	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	607	185	182	138	59	43
Jah, olen praegu laps	4%	1%	7%	5%	3%	
Jah, kindlasti	43%	47%	51%	36%	41%	26%
Jah, võib-olla	24%	22%	20%	28%	27%	37%
Ei, tõenäoliselt mitte	12%	12%	12%	9%	10%	19%
Ei, kindlasti mitte	9%	8%	6%	13%	12%	9%
Ei oska öelda	8%	10%	5%	8%	7%	9%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q3. Kas Te soovite tulevikus veel lapsi saada?

(vastajaid 802; vastasid need, kellel vastamise ajal oli vähemalt üks laps ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

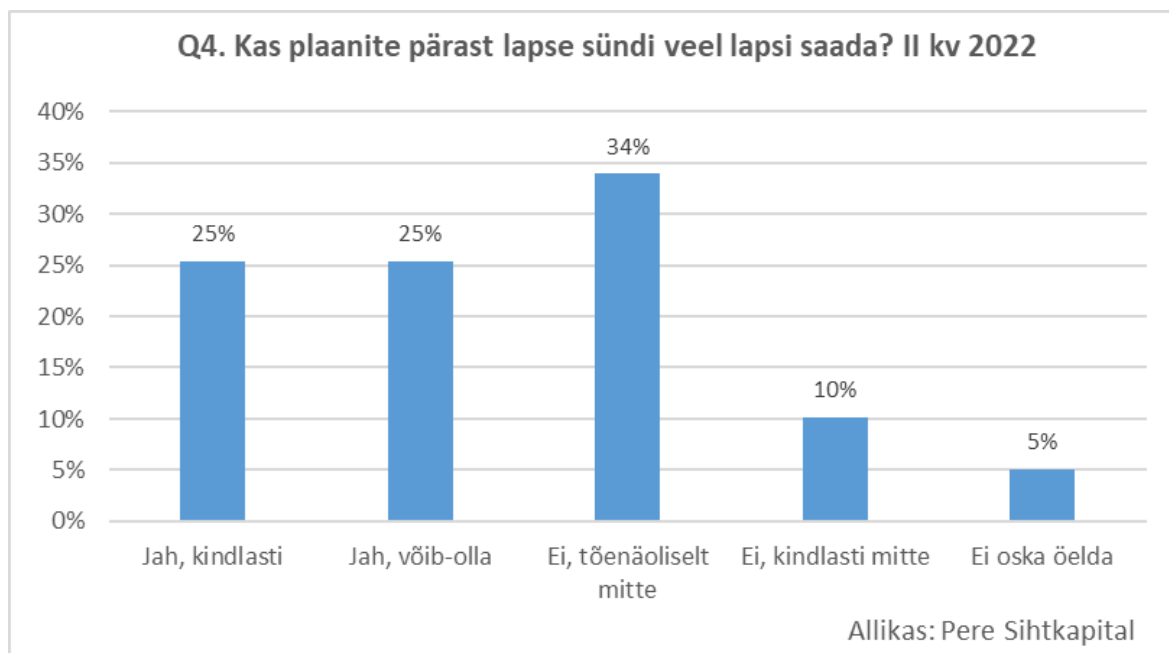

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	802	13	90	193	256	250
Jah, olen praegu lapseootel	5%	23%	10%	4%	4%	2%
Jah, kindlasti	12%	15%	33%	17%	8%	3%
Jah, võib-olla	20%	23%	27%	29%	20%	9%
Ei, tõenäoliselt mitte	33%	15%	14%	31%	38%	36%
Ei, kindlasti mitte	25%		7%	11%	23%	45%
Ei oska öelda	7%	23%	9%	8%	7%	4%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q4. Kas plaanite pärast lapse sünni veel lapsi saada?

(vastajaid 59; vastasid need, kes küsitluse ajal olid lapseootel)

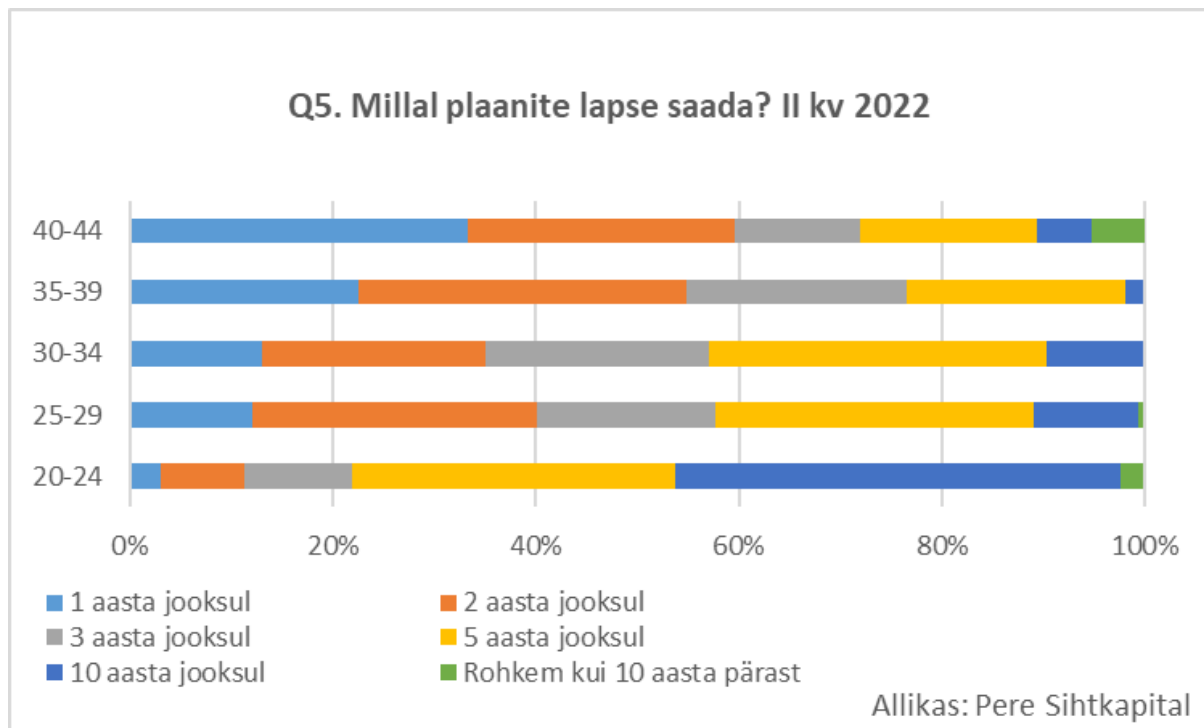

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	59	5	21	15	13	5
Jah, kindlasti	25%	40%	43%	20%	8%	
Jah, võib-olla	25%	40%	33%	20%	8%	40%
Ei, tõenäoliselt mitte	34%		10%	53%	62%	40%
Ei, kindlasti mitte	10%	20%	5%	7%	15%	20%
Ei oska öelda	5%		10%		8%	
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q5. Millal plaanite lapse saada?

(vastajaid 659; vastasid need, kes soovivad veel lapsi saada, kes polnud lapseootel ning kellel vastamise ajal polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

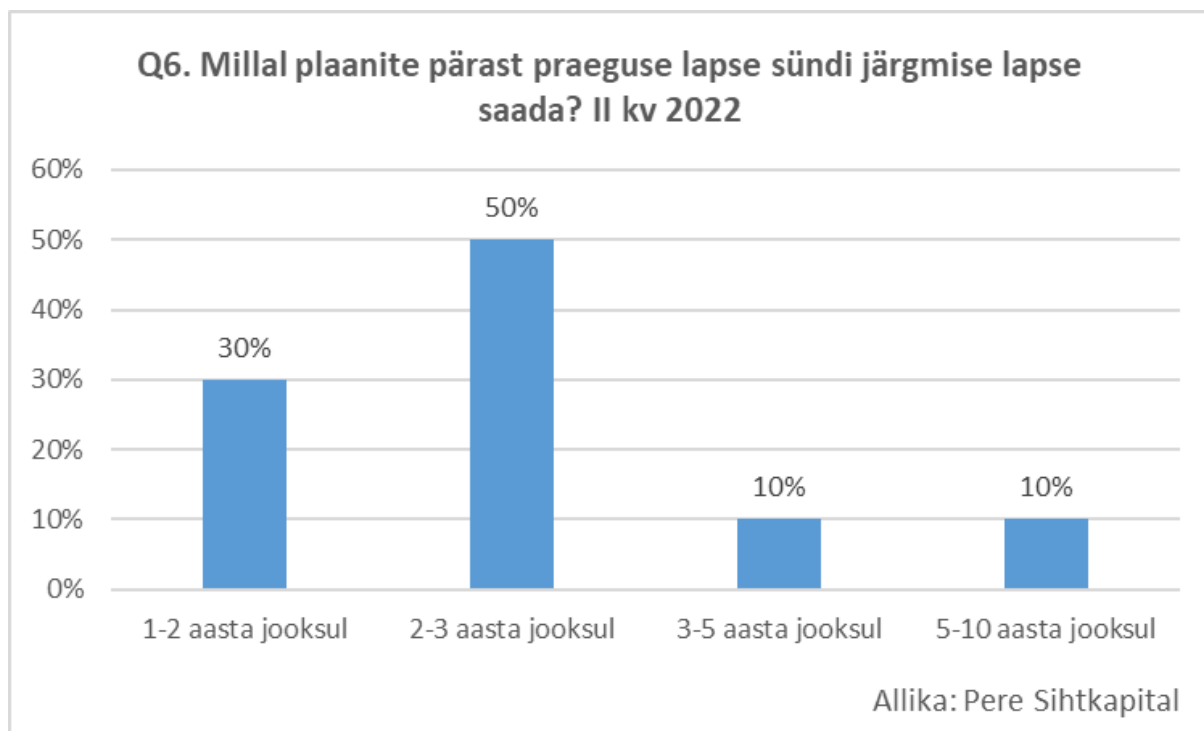

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	659	132	182	177	111	57
1 aasta jooksul	14%	3%	12%	13%	23%	33%
2 aasta jooksul	23%	8%	28%	22%	32%	26%
3 aasta jooksul	18%	11%	18%	22%	22%	12%
5 aasta jooksul	29%	32%	31%	33%	22%	18%
10 aasta jooksul	15%	44%	10%	10%	2%	5%
Rohkem kui 10 aasta pärast	1%	2%	1%			5%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q6. Millal plaanite pärast praeguse lapse sünni järgmise lapse saada?

(vastajaid 30; vastasid lapseotel naised, kes soovisid veel lapsi saada)

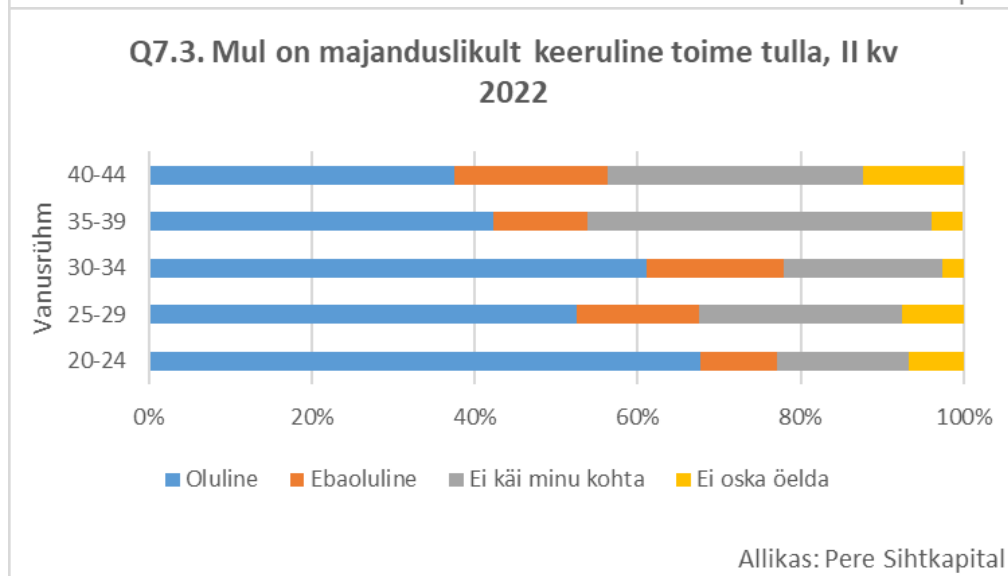
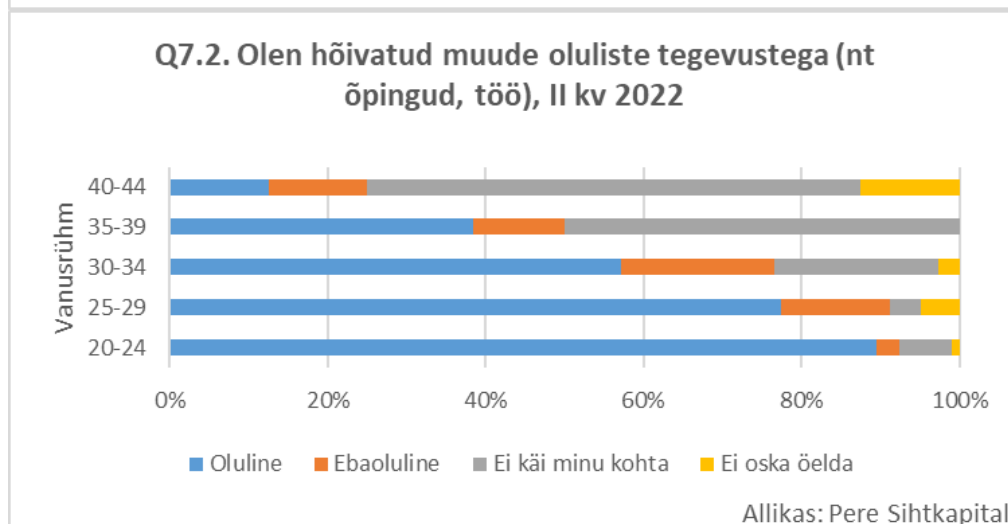
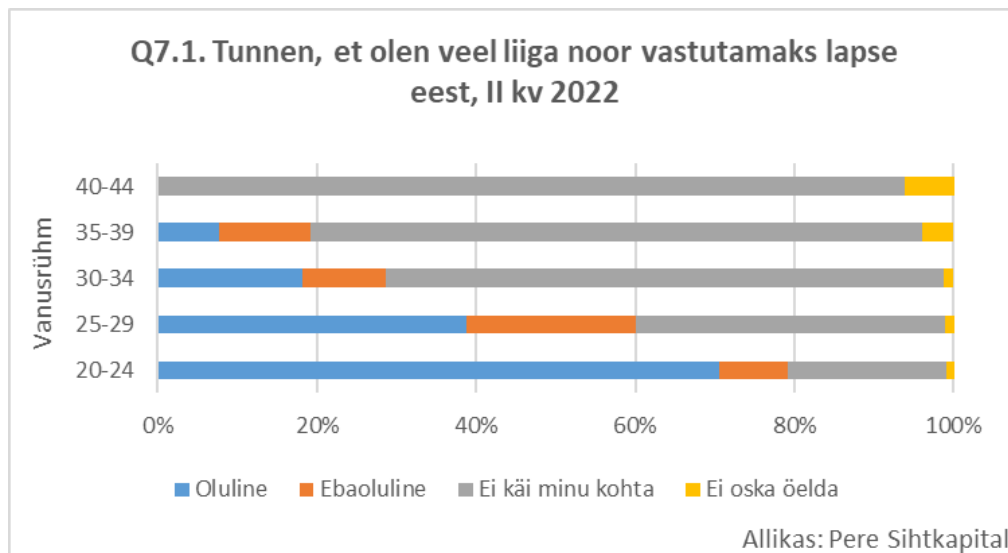

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	30	4	16	6	2	2
vähem kui aasta jooksul						
1-2 aasta jooksul	30%		25%	33%	50%	100%
2-3 aasta jooksul	50%	50%	56%	50%	50%	
3-5 aasta jooksul	10%		13%	17%		
5-10 aasta jooksul	10%	50%	6%			
Rohkem kui 10 aasta pärast						
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

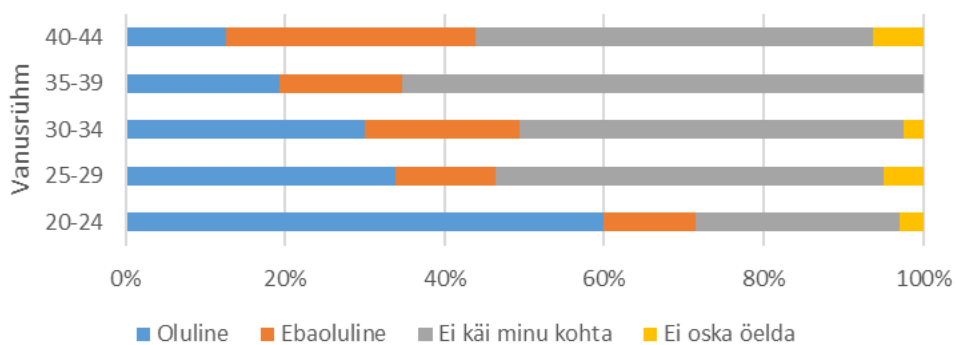
Küsimus Q7. Kui olulised on Teie jaoks järgmised põhjused, miks Te ei plaani järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

(vastajaid 304; vastasid need, kes soovisid veel lapsi saada, kuid mitte lähema kolme aasta jooksul ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

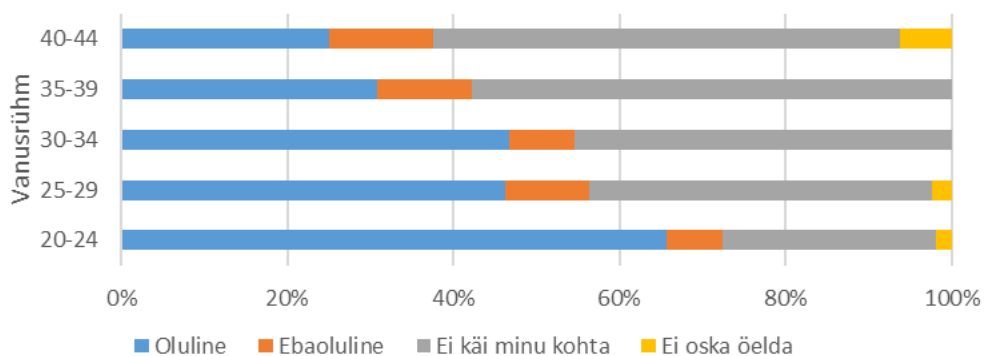

Q7.4. Mul ei ole sobivat töökohta, II kv 2022

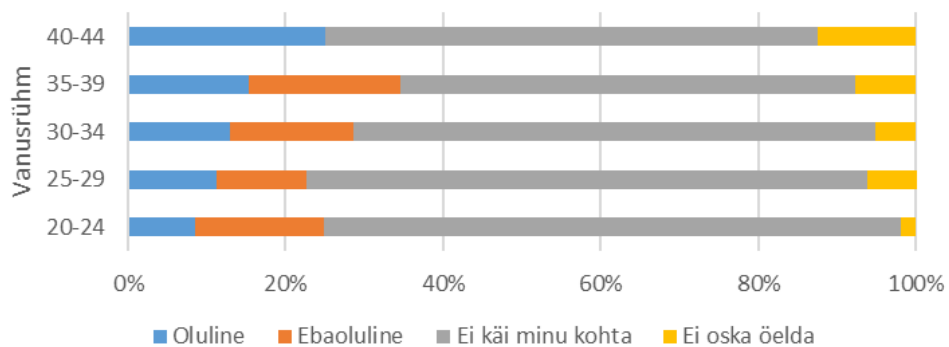
Allikas: Pere Sihtkapital

Q7.5. Mul pole sobivat eluaset, II kv 2022

Allikas Pere Sihtkapital

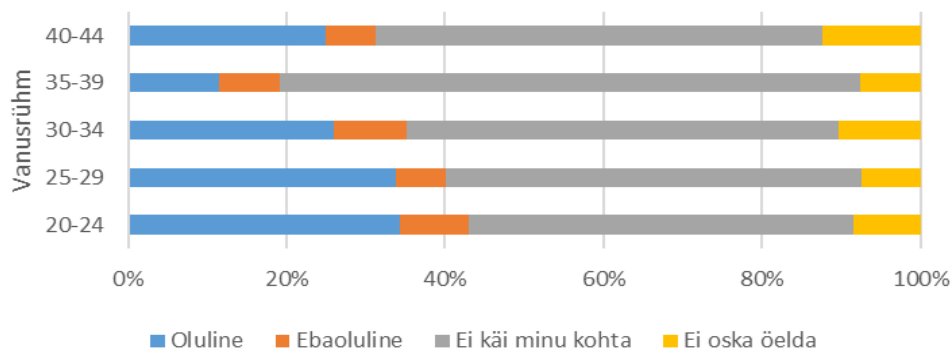
Q7.6. Minu tervislik seisund on takistuseks, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

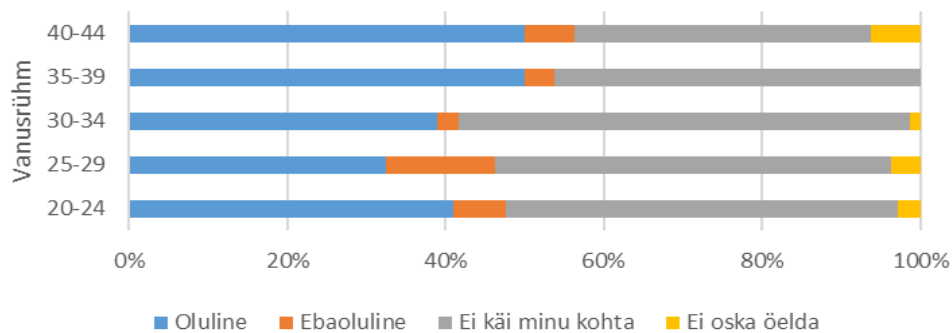

Q7.7. Partner ei soovi praegu last saada, II kv 2022

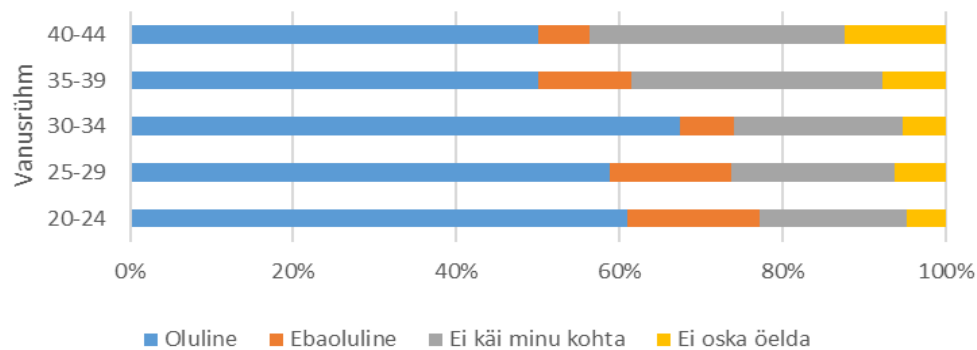
Allikas: Pere Sihtkapital

Q7.8. Mul pole lapse saamiseks sobivat partnerit, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

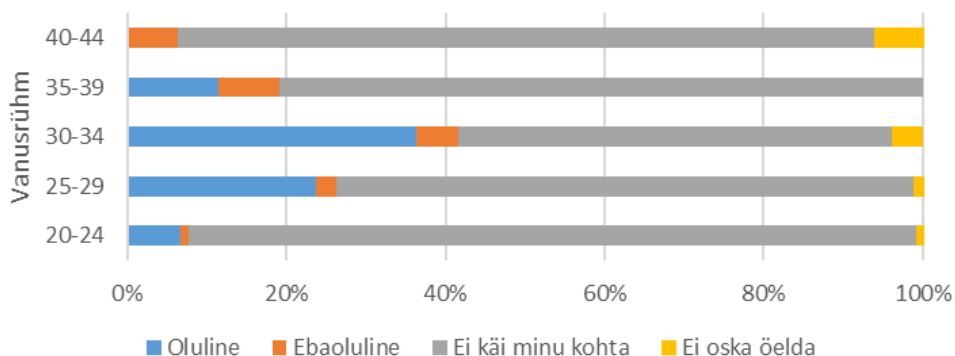
Q7.9. Ebakindlus tuleviku suhtes, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

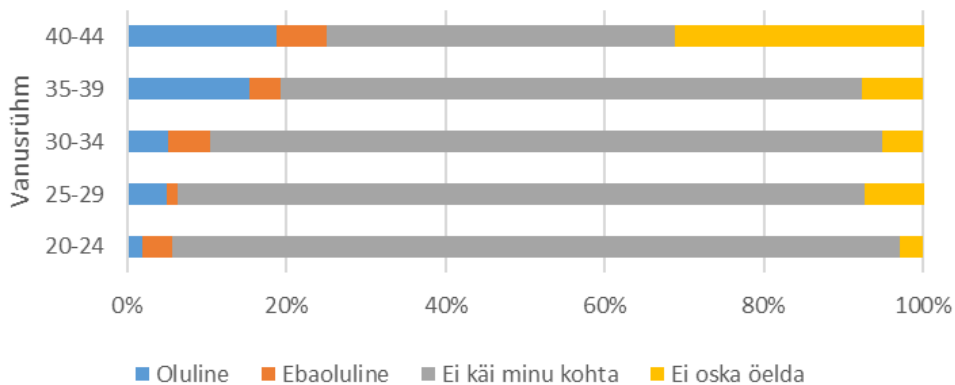

Q7.10. Minu olemasolev laps/lapsed on veel liiga väikesed, II kv 2022

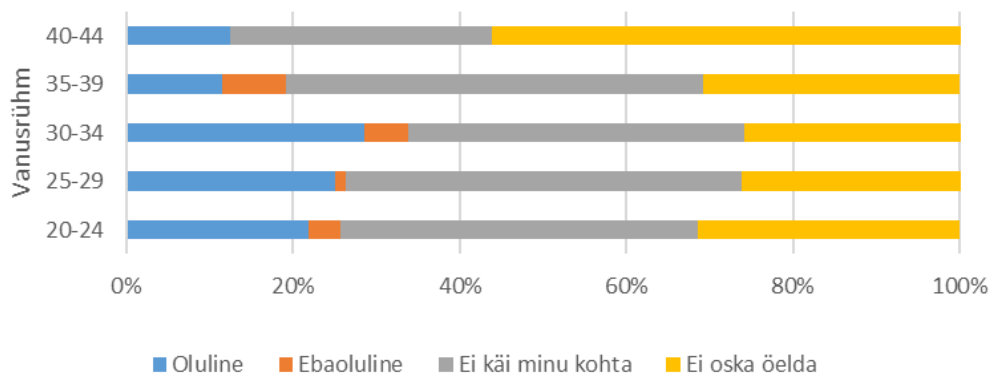
Allikas: Pere Sihtkapital

Q7.11. Kuna seni ei ole õnnestunud rasestuda, siis kahtlen, et see juhtub lähema 3 aasta jooksul, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

Q7.12. Muu Teie jaoks oluline põhjus, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

Küsimus Q7. Kui olulised on Teie jaoks järgmised põhjused, miks Te ei plaani järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

	Vanus	Oluline	Ebaoluline	Ei käi minu kohta	Ei oska öelda
Q7.1. Tunnen, et olen veel liiga noor vastutamaks lapse eest	20-24	71%	9%	20%	1%
	25-29	39%	21%	39%	1%
	30-34	18%	10%	70%	1%
	35-39	8%	12%	77%	4%
	40-44			94%	6%
Q7.2. Olen hõivatud muude oluliste tegevustega (nt õpingud, töö)	20-24	90%	3%	7%	1%
	25-29	78%	14%	4%	5%
	30-34	57%	20%	21%	3%
	35-39	39%	12%	50%	
	40-44	13%	13%	63%	13%
Q7.3. Mul on majanduslikult keeruline toime tulla	20-24	68%	10%	16%	7%
	25-29	53%	15%	25%	8%
	30-34	61%	17%	20%	3%
	35-39	42%	12%	42%	4%
	40-44	38%	19%	31%	13%
Q7.4. Mul ei ole sobivat töökohta	20-24	60%	11%	26%	3%
	25-29	34%	13%	49%	5%
	30-34	30%	20%	48%	3%
	35-39	19%	15%	65%	
	40-44	13%	31%	50%	6%
Q7.5. Mul pole sobivat eluas et	20-24	66%	7%	26%	2%
	25-29	46%	10%	41%	3%
	30-34	47%	8%	46%	
	35-39	31%	12%	58%	
	40-44	25%	13%	56%	6%
Q7.6. Minu tervislik seisund on takistuseks (nt ägedad, kroonilised või pärilikud haigused)	20-24	9%	16%	73%	2%
	25-29	11%	11%	71%	6%
	30-34	13%	16%	66%	5%
	35-39	15%	19%	58%	8%
	40-44	25%		63%	13%
Q7.7. Partner ei soovi praegu last saada	20-24	34%	9%	49%	9%
	25-29	34%	6%	53%	8%
	30-34	26%	9%	55%	10%
	35-39	12%	8%	73%	8%
	40-44	25%	6%	56%	13%

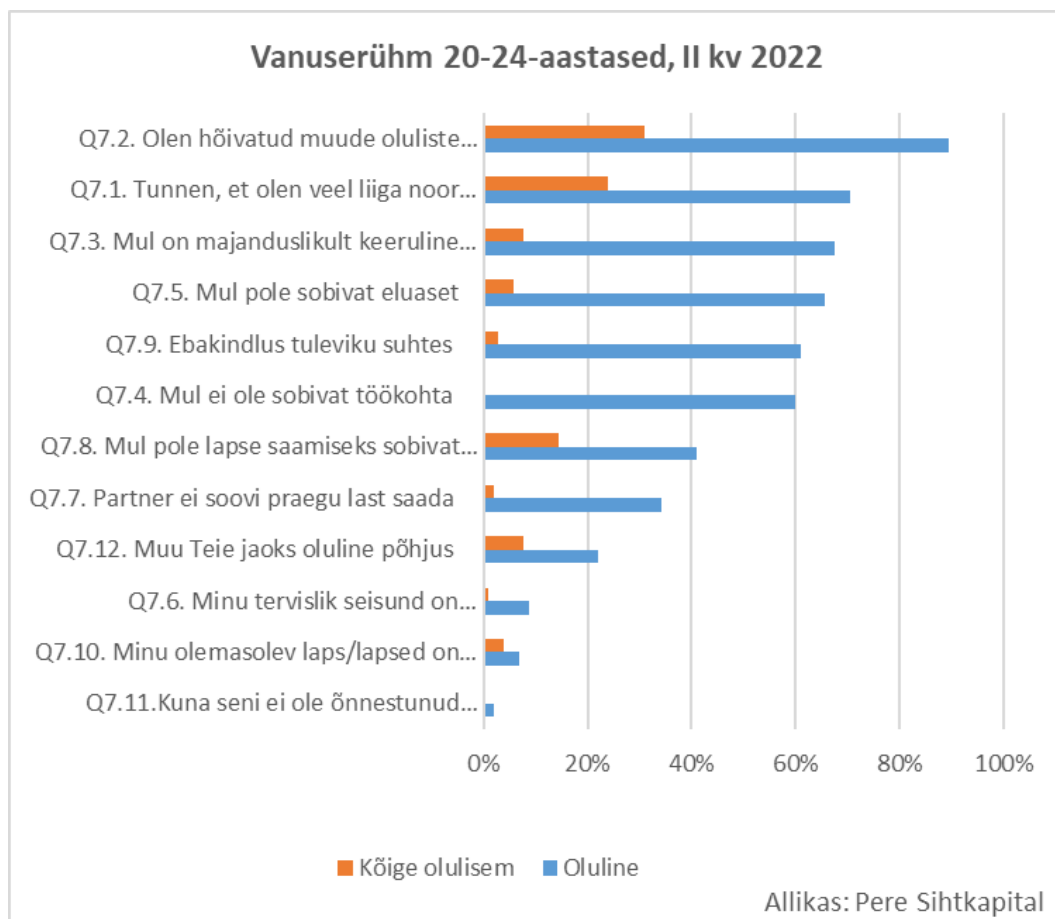
Küsimus Q7. Kui olulised on Teie jaoks järgmised põhjused, miks Te ei plaani järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada? Järg.

	Vanus	Oluline	Ebaoluline	Ei käi minu kohta	Ei oska öelda
Q7.8. Mul pole lapse saamiseks sobivat partnerit	20-24	41%	7%	50%	3%
	25-29	33%	14%	50%	4%
	30-34	39%	3%	57%	1%
	35-39	50%	4%	46%	
	40-44	50%	6%	38%	6%
Q7.9. Ebakindlus tuleviku suhtes	20-24	61%	16%	18%	5%
	25-29	59%	15%	20%	6%
	30-34	68%	7%	21%	5%
	35-39	50%	12%	31%	8%
	40-44	50%	6%	31%	13%
Q7.10. Minu olemasolev laps/lapsed on veel liiga väikesed	20-24	7%	1%	91%	1%
	25-29	24%	3%	73%	1%
	30-34	36%	5%	55%	4%
	35-39	12%	8%	81%	
	40-44		6%	88%	6%
Q7.11. Kuna seni ei ole õnnestunud rasestuda, siis kahtlen, et see juhtub lähema 3 aasta jooksul	20-24	2%	4%	91%	3%
	25-29	5%	1%	86%	8%
	30-34	5%	5%	84%	5%
	35-39	15%	4%	73%	8%
	40-44	19%	6%	44%	31%
Q7.12. Muu Teie jaoks oluline põhjus	20-24	22%	4%	43%	31%
	25-29	25%	1%	48%	26%
	30-34	29%	5%	40%	26%
	35-39	12%	8%	50%	31%
	40-44	13%		31%	56%

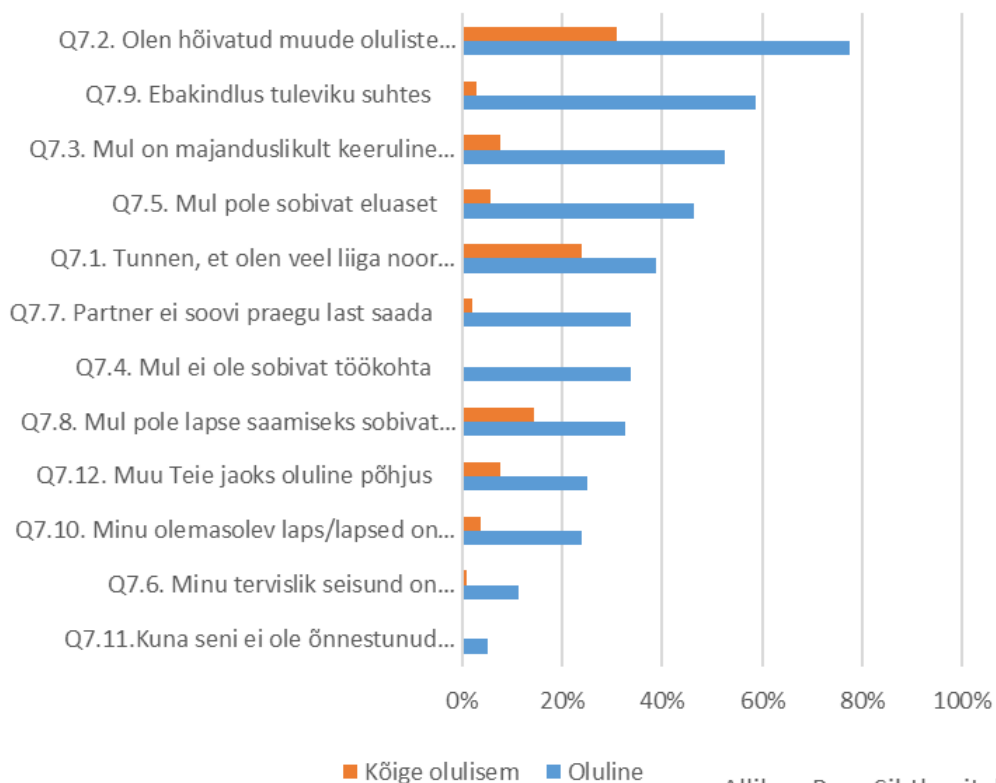
Küsimus Q8. Milline küsimuses 7 toodud põhjustest on Teie jaoks kõige olulisem, et Te ei planeeri järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

(vastajaid 298; vastasid need, kes soovisid veel lapsi saada, kuid mitte lähema kolme aasta jooksul ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

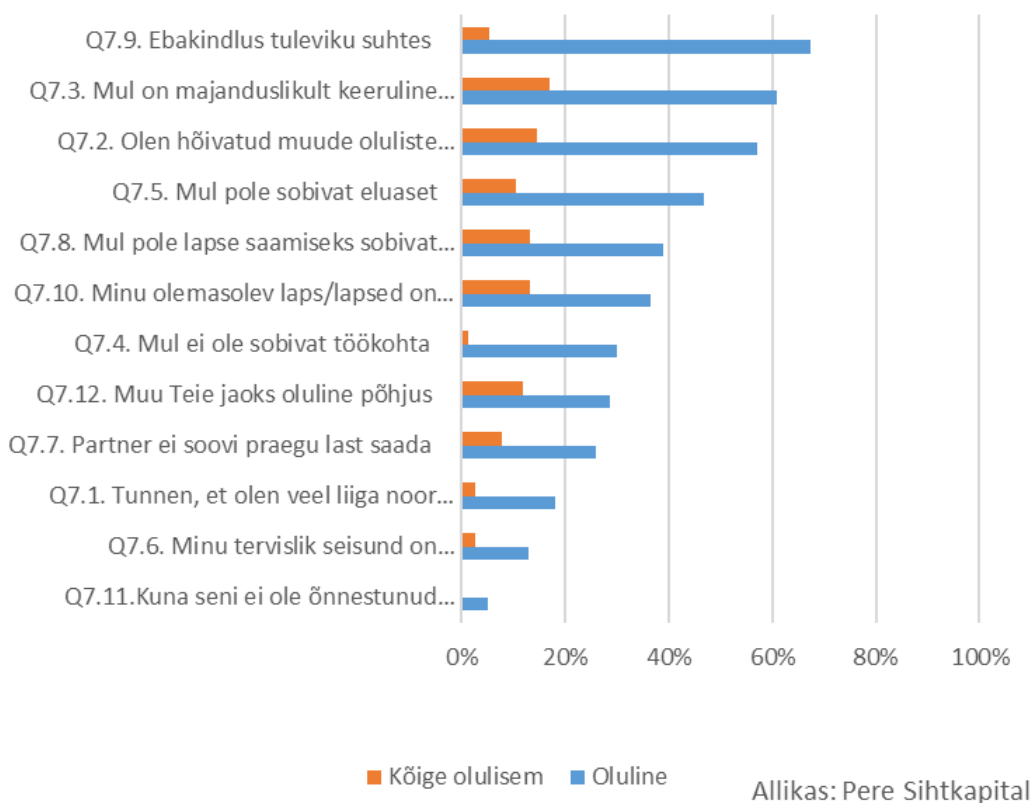

Vanusrühm 25-29-aastased, II kv 2022

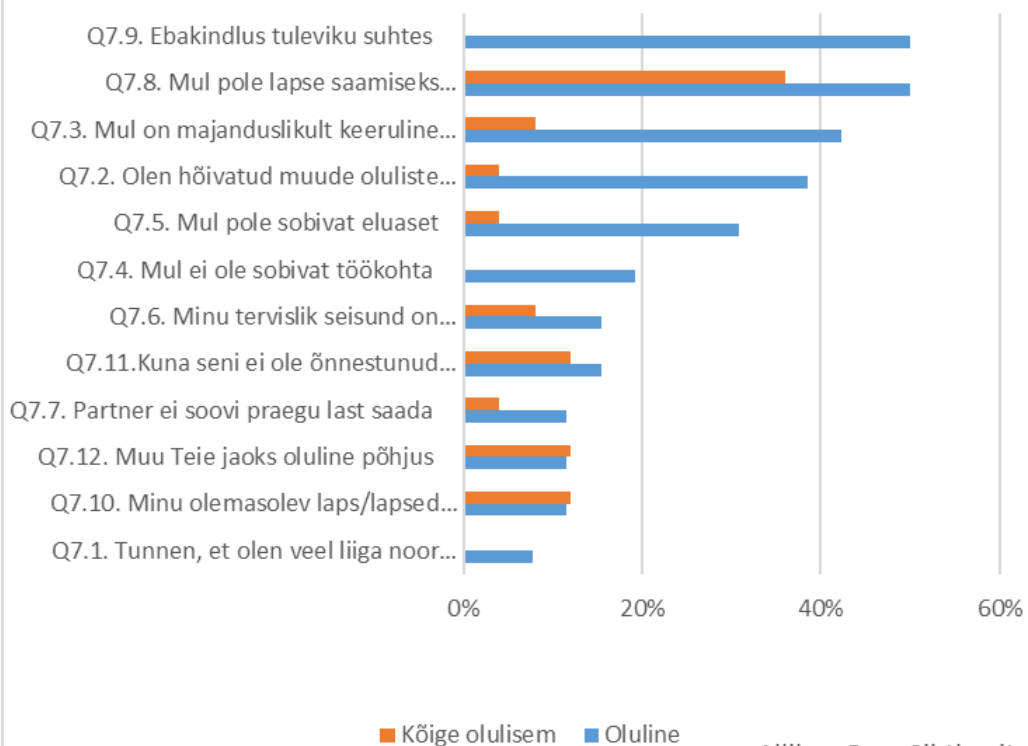

Vanusrühm 30-34-aastased, II kv 2022

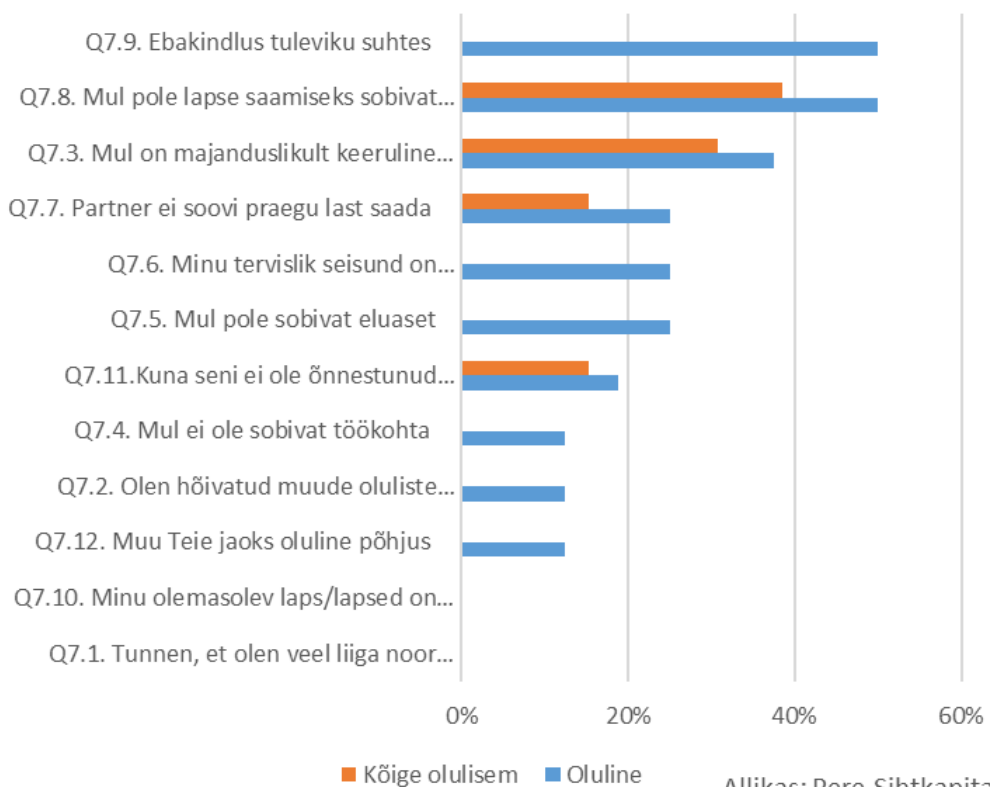

Vanusrühm 35-39-aastased, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

Vanusrühm 40-44-aastased, II kv 2022

Allikas: Pere Sihtkapital

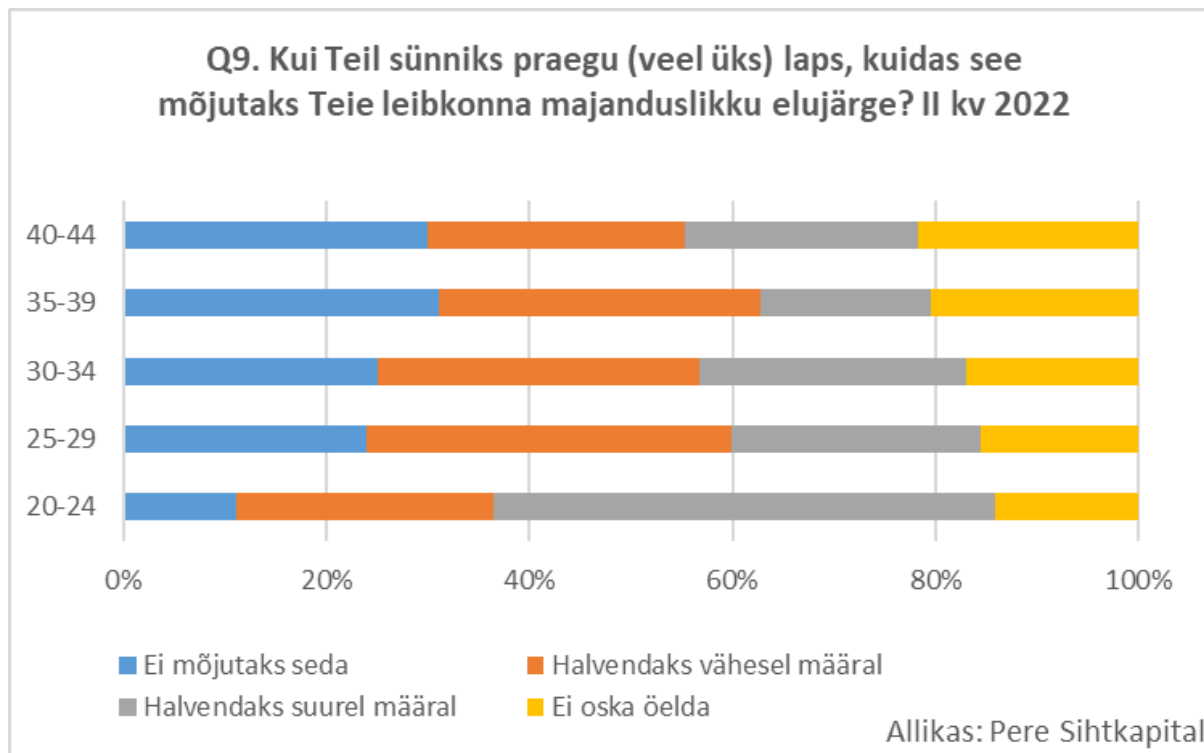
Küsimus Q8. Milline küsimuses 7 toodud põhjustest on Teie jaoks kõige olulisem, et Te ei planeeri järgneva 3 aasta jooksul lapsi saada?

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	298	104	80	76	25	13
Q7.1. Tunnen, et olen veel liiga noor vastutamaks lapse eest	11%	24%	8%	3%		
Q7.2. Olen hõivatud muude oluliste tegevustega (nt õpingud, töö)	22%	31%	25%	15%	4%	
Q7.3. Mul on majanduslikult keeruline toime tulla	13%	8%	15%	17%	8%	31%
Q7.4. Mul ei ole sobivat töökohta	1%		3%	1%		
Q7.5. Mul pole sobivat eluaset	6%	6%	5%	11%	4%	
Q7.6. Minu tervislik seisund on takistuseks (nt ägedad, kroonilised või pärilikud haigused)	2%	1%	3%	3%	8%	
Q7.7. Partner ei soovi praegu last saada	4%	2%	1%	8%	4%	15%
Q7.8. Mul pole lapse saamiseks sobivat partnerit	18%	14%	18%	13%	36%	39%
Q7.9. Ebakindlus tuleviku suhtes	5%	3%	9%	5%		
Q7.10. Minu olemasolev laps/lapsed on veel liiga väikesed	7%	4%	6%	13%	12%	
Q7.11. Kuna seni ei ole õnnestunud rasestuda, siis kahtlen, et see juhtub lähema 3 aasta jooksul	2%				12%	15%
Q7.12. Ei oska öelda	9%	8%	9%	12%	12%	
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q9. Kui teile sünniks praegu (veel üks) laps, kuidas see mõjutaks Teie leibkonna majanduslikku elujärge?

(vastajaid 1409; vastasid kõik, kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

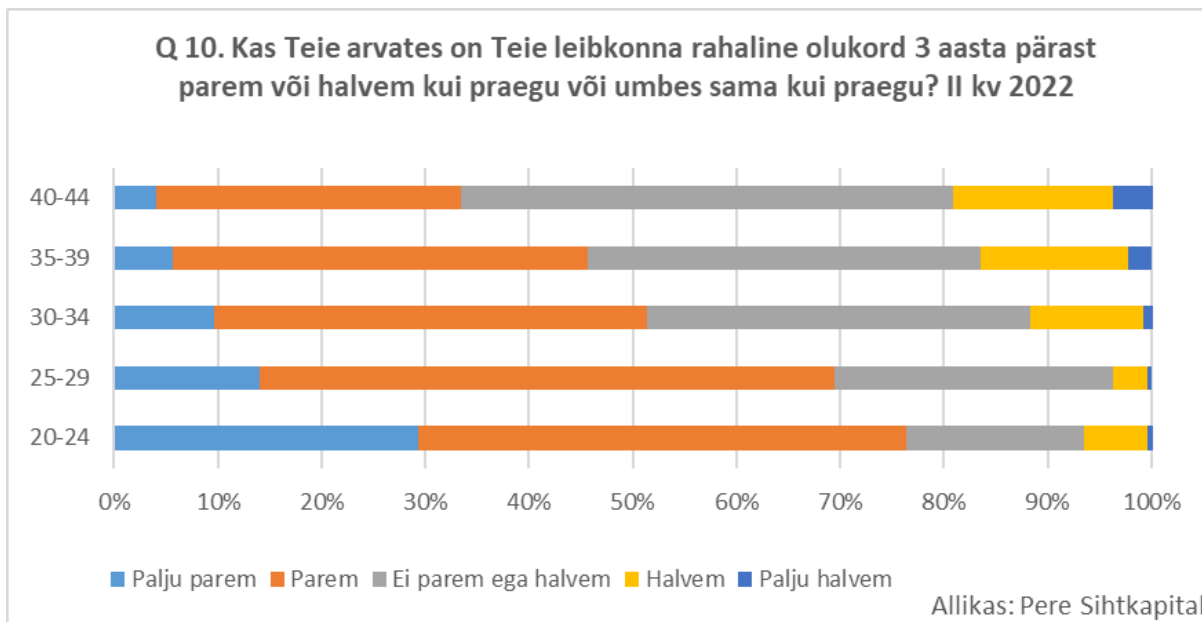

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1409	198	272	331	315	293
Ei mõjutaks seda	25%	11%	24%	25%	31%	30%
Halvendaks vähesel määral	30%	25%	36%	32%	32%	25%
Halvendaks suurel määral	26%	50%	25%	26%	17%	23%
Ei oska öelda	18%	14%	15%	17%	20%	22%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q10. Kas Teie arvates on Teie leibkonna rahaline olukord 3 aasta pärast parem või halvem kui praegu või umbes sama kui praegu?

(vastajaid 1409; vastasid kõik, kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

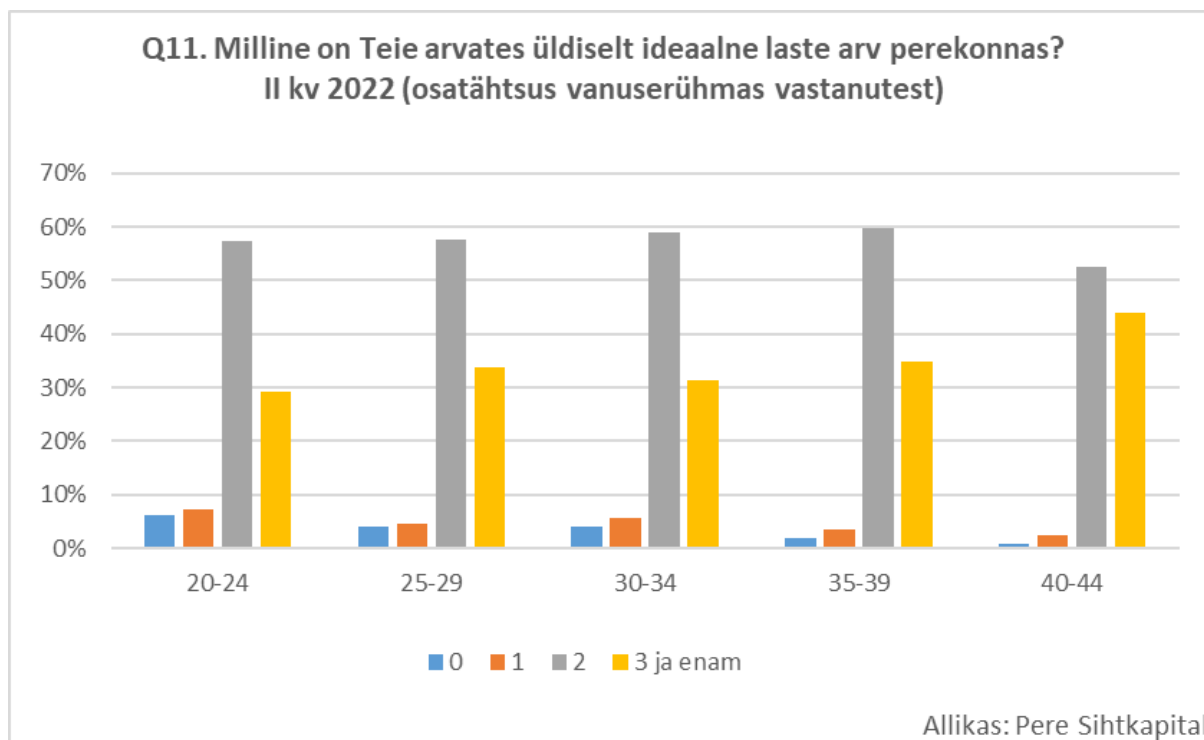
	Vanus					
	Kokku	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1409	198	272	331	315	293
Palju parem	11%	29%	14%	10%	6%	4%
Parem	42%	47%	56%	42%	40%	29%
Ei parem ega halvem	35%	17%	27%	37%	38%	47%
Halvem	10%	6%	3%	11%	14%	15%
Palju halvem	2%	1%	0%	1%	2%	4%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q11. Milline on Teie arvates üldiselt ideaalne laste arv perekonnas?

(arvulise väärtusega vastajaid oli 1185; vastasid kõik, kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada (vastajaid 1409); osatähtsus arvutamisel ei võetud arvesse vastust „Ei oska öelda“ (244 vastajat))

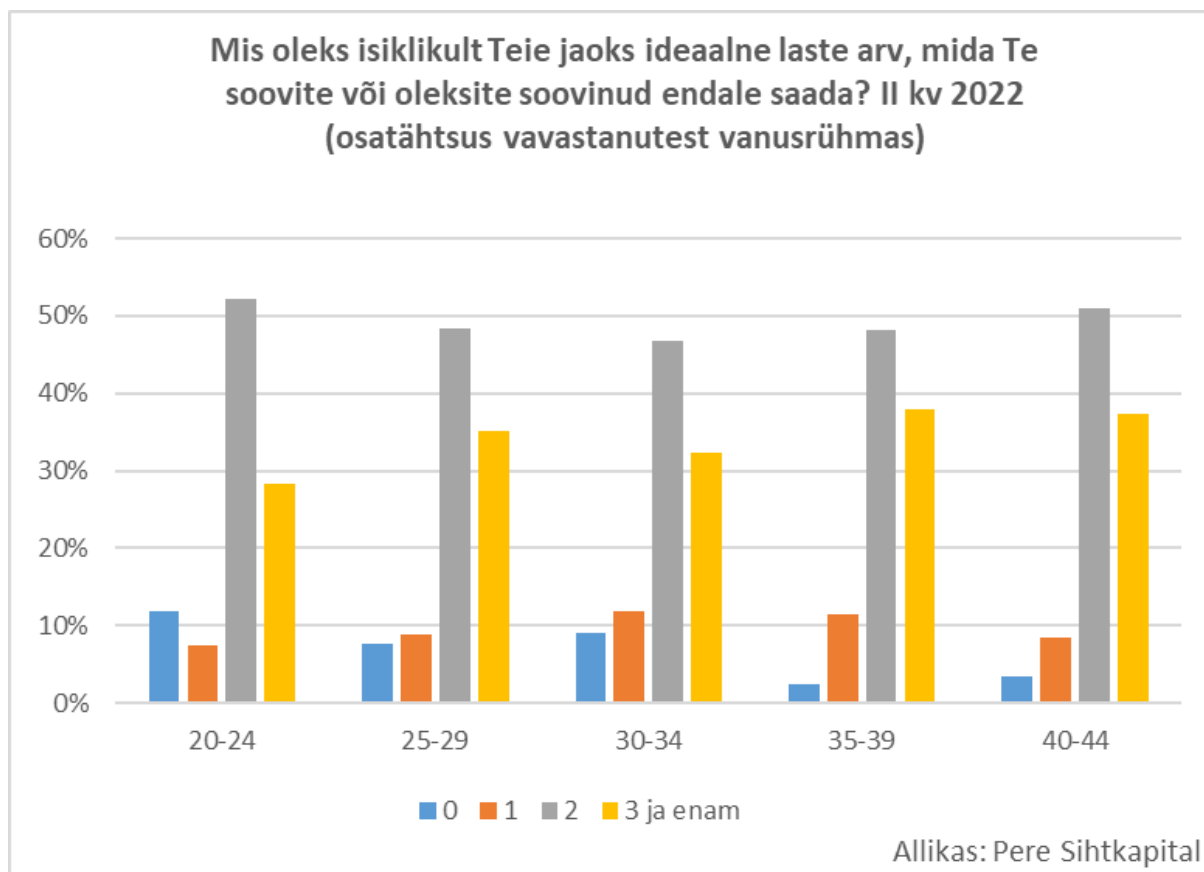

		Vanus				
	Kokku	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1,185	178	240	270	261	236
0	3,3%	6,2%	4,2%	4,1%	1,9%	0,8%
1	4,6%	7,3%	4,6%	5,6%	3,4%	2,5%
2	57,3%	57,3%	57,5%	58,9%	59,8%	52,5%
3 ja enam	34,9%	29,2%	33,8%	31,5%	34,9%	44,1%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q12. Mis oleks isiklikult Teie jaoks ideaalne laste arv, mida Te soovite või oleksite soovinud endale saada?

(arvulise väärtusega vastajaid oli 1265; vastasid kõik, kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada (vastajaid 1409); osatähtsus arvutamisel ei võetud arvesse vastust „Ei oska öelda“ (144 vastajat))

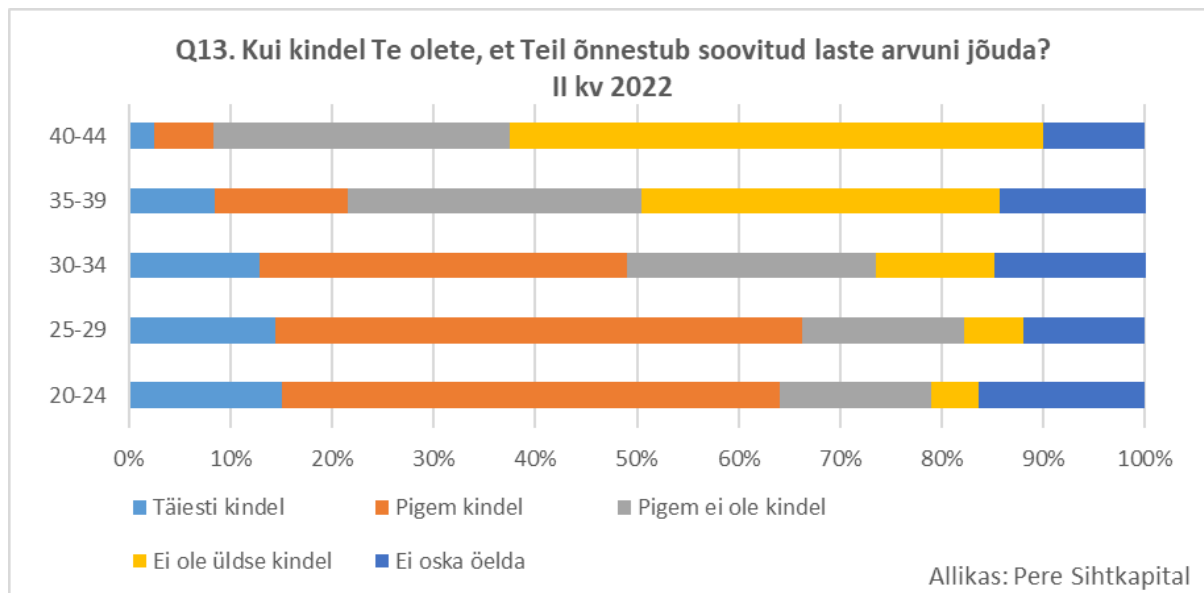

		Vanus				
	Kokku	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1,265	176	250	288	288	263
0	6,5%	11,9%	7,6%	9,0%	2,4%	3,4%
1	9,8%	7,4%	8,8%	11,8%	11,5%	8,4%
2	49,1%	52,3%	48,4%	46,9%	48,3%	51,0%
3 ja enam	34,6%	28,4%	35,2%	32,3%	37,8%	37,3%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q13. Kui kindel Te olete, et Teil õnnestub soovitud laste arvuni jõuda?

(vastajaid 822; vastasid need, kellel tegelik laste arv on väiksem soovitud laste arvust ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

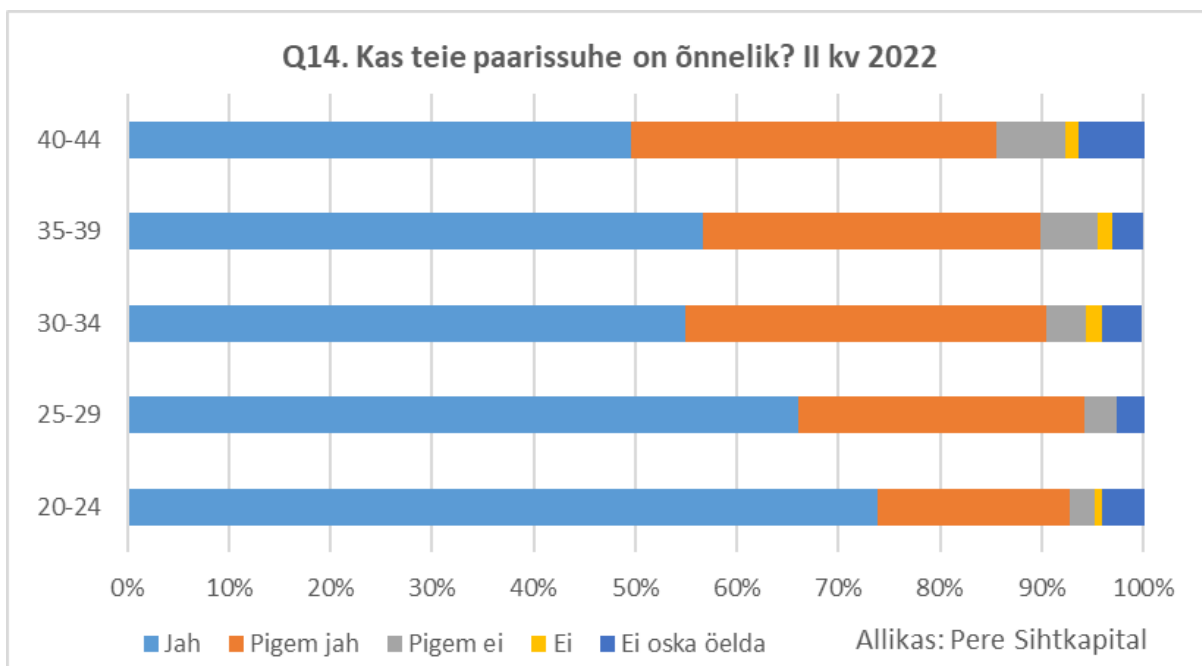

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	822	153	208	188	153	120
Täiesti kindel	11%	15%	14%	13%	9%	3%
Pigem kindel	34%	49%	52%	36%	13%	6%
Pigem ei ole kindel	22%	15%	16%	25%	29%	29%
Ei ole üldse kindel	19%	5%	6%	12%	35%	53%
Ei oska öelda	14%	16%	12%	15%	14%	10%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q14. Kas Teie paarisuhe on õnnelik?

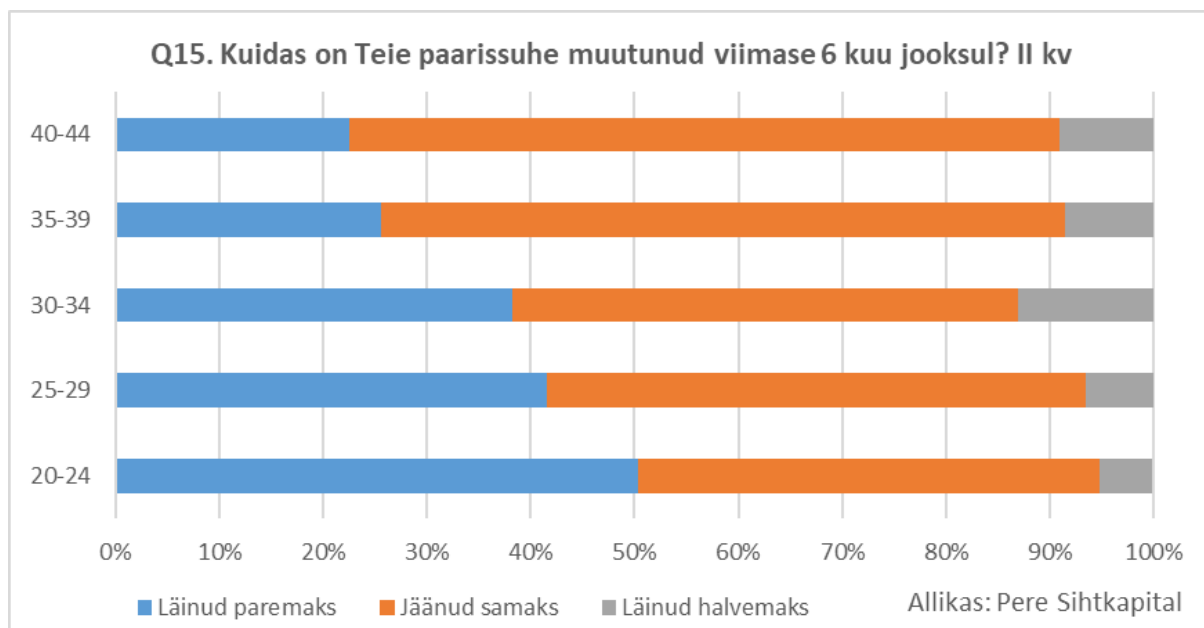
(vastajaid 119; vastasid need, kellel on partner ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1119	122	221	273	267	236
Jah	58%	74%	66%	55%	57%	50%
Pigem jah	32%	19%	28%	36%	33%	36%
Pigem ei	5%	3%	3%	4%	6%	7%
Ei	1%	1%	0%	2%	2%	1%
Ei oska öelda	4%	4%	3%	4%	3%	6%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

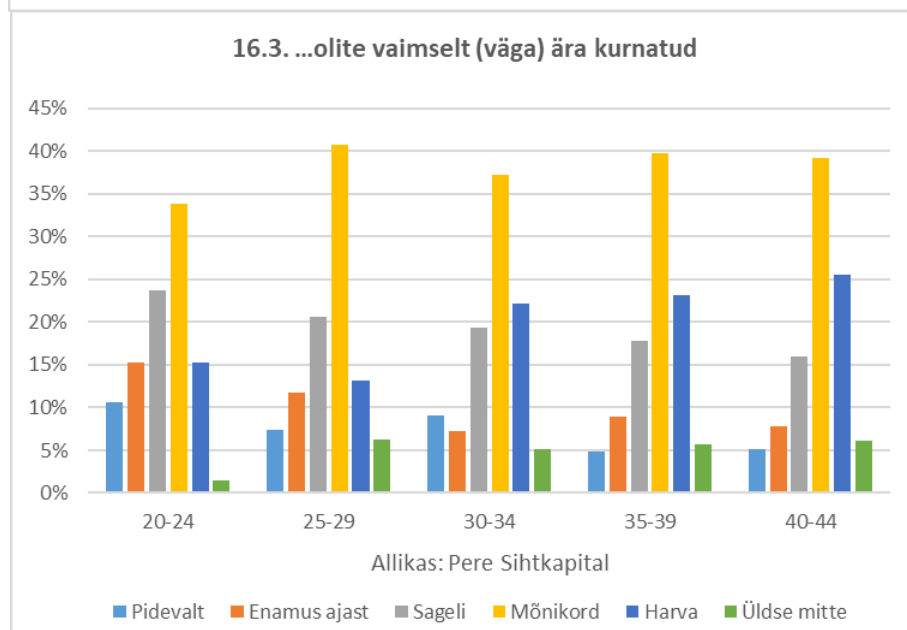
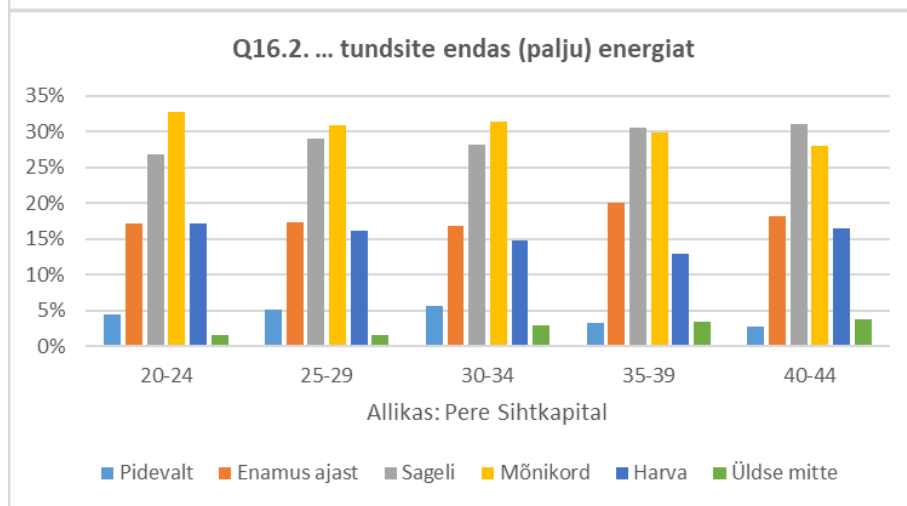
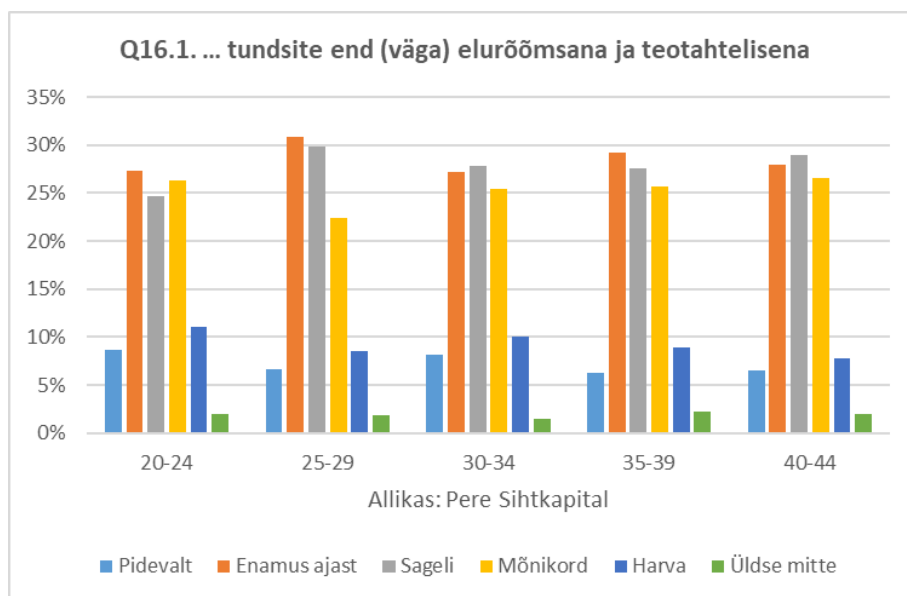
Küsimus Q15. Kuidas on Teie paarisuhe muutunud viimase 6 kuu jooksul?
 (vastajaid 1097; vastasid need, kes on olnud suhtes vähemalt aasta ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1097	117	214	269	266	231
Läinud paremaks	34%	50%	42%	38%	26%	23%
Jäänud samaks	57%	44%	52%	49%	66%	68%
Läinud halvemaks	9%	5%	7%	13%	9%	9%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

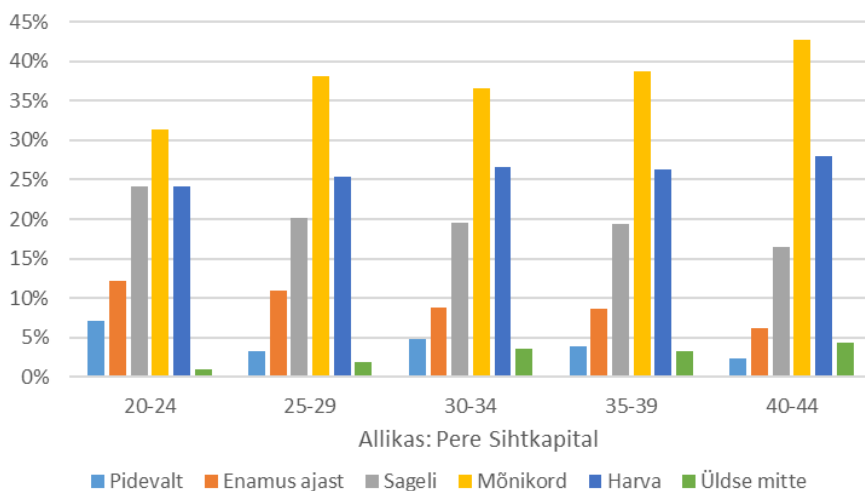

Küsimus Q16. Hinnake palun, kui tihti te viimase nelja nädala jooksul...

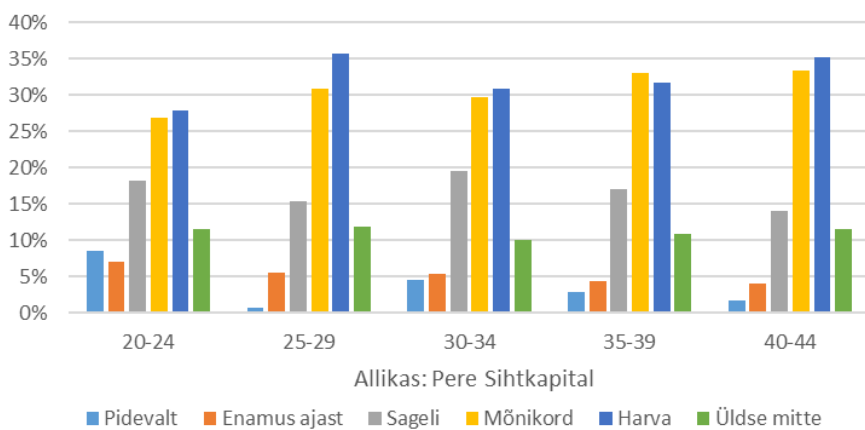

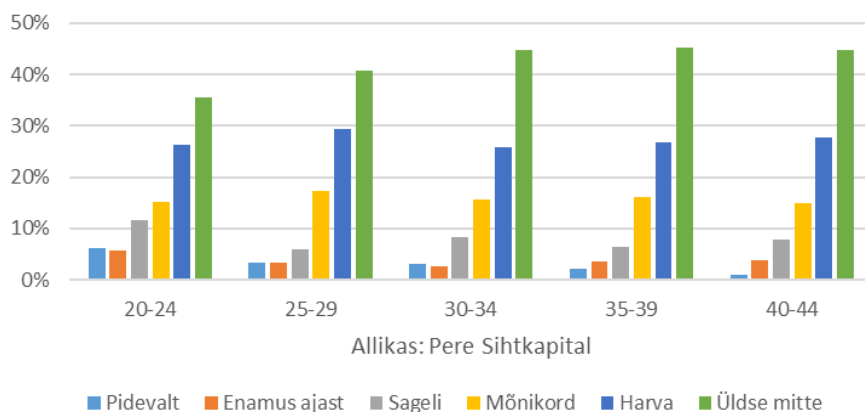
16.4. ... olite (väga) väsinud ja tujutu

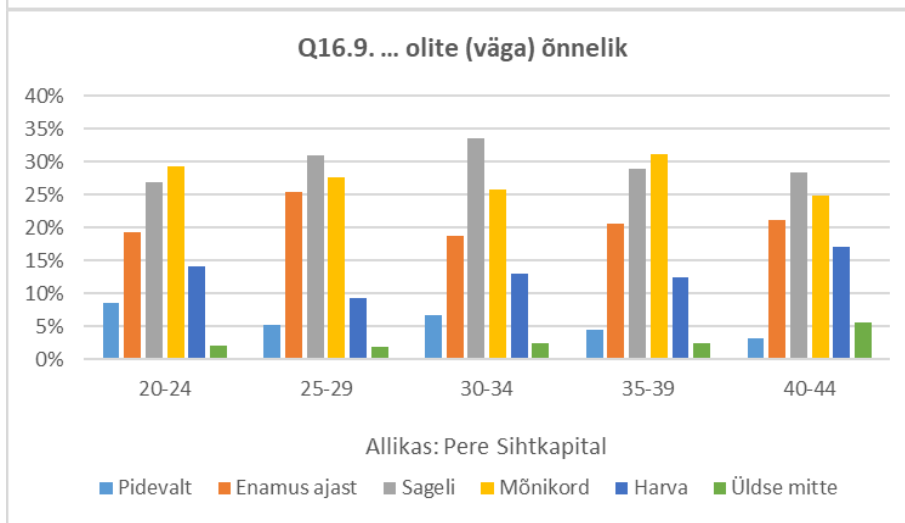
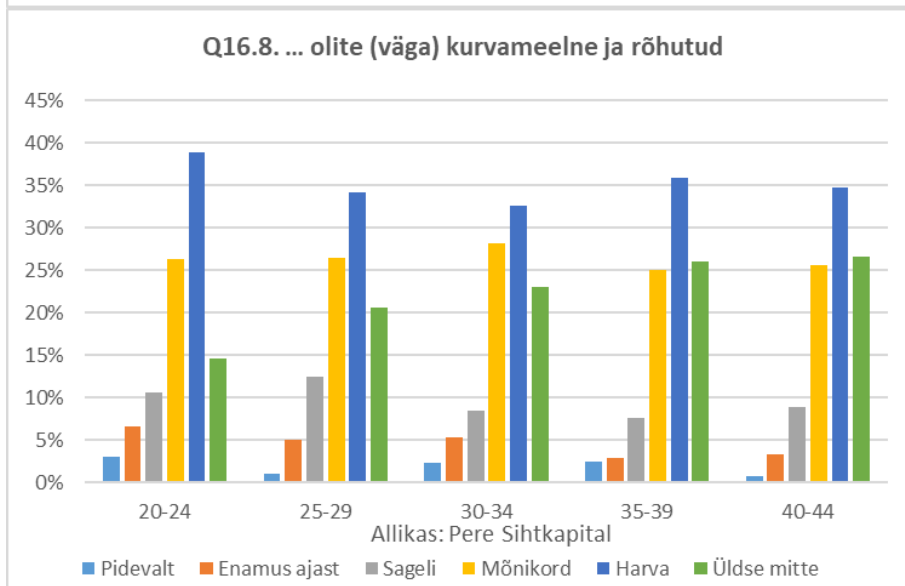
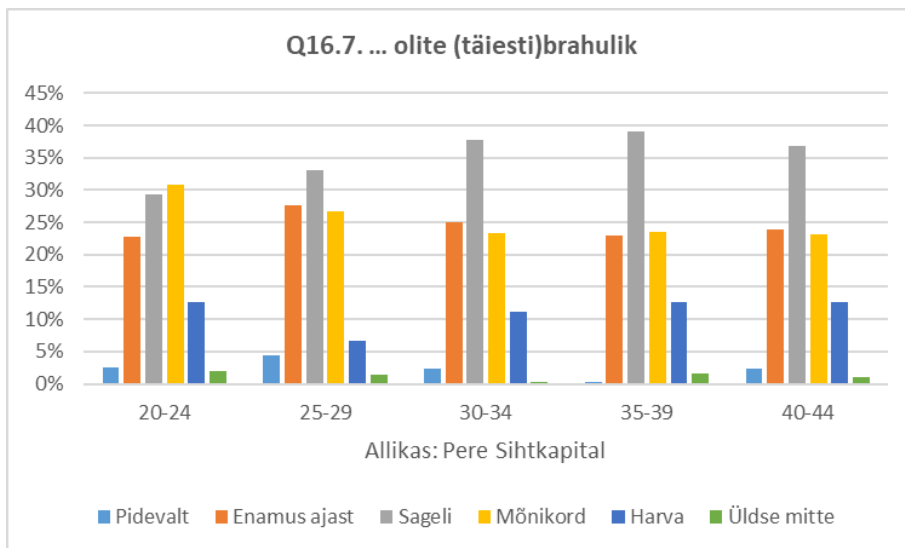

16.5. ... olite (väga) närviline

16.6. ... olite (suures) masenduses

Küsimus Q16. Hinnake palun, kui tihti te viimase nelja nädala jooksul...

	Enamus						Üldse mitte
	Vanus	Pidevalt	ajast	Sageli	Mõnikord	Harva	
... tundsite end (väga) elurõõmsa ja teotahtelisena	Kokku	7%	29%	28%	25%	9%	2%
	20-24	9%	27%	25%	26%	11%	2%
	25-29	7%	31%	30%	22%	9%	2%
	30-34	8%	27%	28%	25%	10%	2%
	35-39	6%	29%	28%	26%	9%	2%
	40-44	7%	28%	29%	27%	8%	2%
... tundsite endas (palju) energiat	Kokku	4%	18%	29%	30%	15%	3%
	20-24	5%	17%	27%	33%	17%	2%
	25-29	5%	17%	29%	31%	16%	2%
	30-34	6%	17%	28%	31%	15%	3%
	35-39	3%	20%	31%	30%	13%	4%
	40-44	3%	18%	31%	28%	16%	4%
... olite vaimselt (väga) ära kurnatud	Kokku	7%	10%	19%	38%	20%	5%
	20-24	11%	15%	24%	34%	15%	2%
	25-29	7%	12%	21%	41%	13%	6%
	30-34	9%	7%	19%	37%	22%	5%
	35-39	5%	9%	18%	40%	23%	6%
	40-44	5%	8%	16%	39%	26%	6%
... olite (väga) väsinud ja tujutu	Kokku	4%	9%	20%	38%	26%	3%
	20-24	7%	12%	24%	31%	24%	1%
	25-29	3%	11%	20%	38%	25%	2%
	30-34	5%	9%	20%	37%	27%	4%
	35-39	4%	9%	19%	39%	26%	3%
	40-44	2%	6%	16%	43%	28%	4%
... olite (väga) närviline	Kokku	3%	5%	17%	31%	32%	11%
	20-24	9%	7%	18%	27%	28%	12%
	25-29	1%	6%	15%	31%	36%	12%
	30-34	5%	5%	20%	30%	31%	10%
	35-39	3%	4%	17%	33%	32%	11%
	40-44	2%	4%	14%	33%	35%	12%
... olite (suures) masenduses	Kokku	3%	4%	8%	16%	27%	43%
	20-24	6%	6%	12%	15%	26%	35%
	25-29	3%	3%	6%	17%	29%	41%
	30-34	3%	3%	8%	16%	26%	45%
	35-39	2%	4%	6%	16%	27%	45%
	40-44	1%	4%	8%	15%	28%	45%

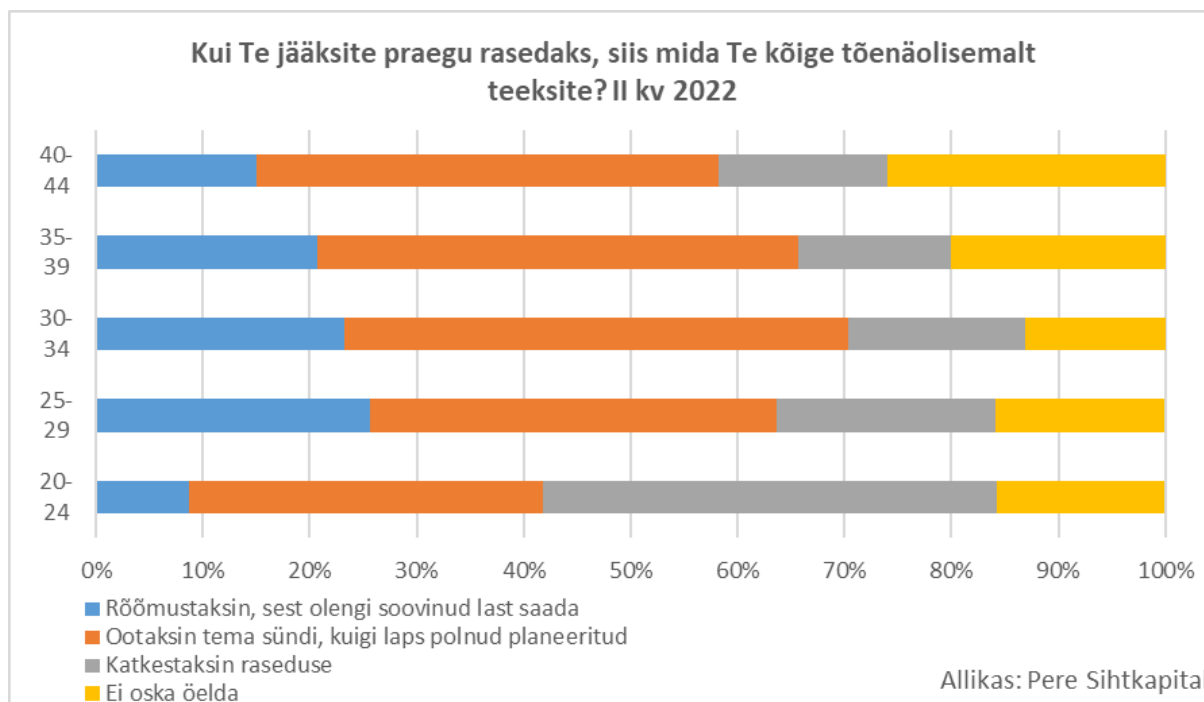
Küsimus Q16. Hinnake palun, kui tihti te viimase nelja nädala jooksul... Järg.

	Enamus						Üldse mitte
	Vanus	Pidevalt	ajast	Sageli	Mõnikord	Harva	
... olite (täiesti) rahulik	Kokku	2%	25%	36%	25%	11%	1%
	20-24	3%	23%	29%	31%	13%	2%
	25-29	4%	28%	33%	27%	7%	2%
	30-34	2%	25%	38%	23%	11%	0%
	35-39	0%	23%	39%	24%	13%	2%
	40-44	2%	24%	37%	23%	13%	1%
... olite (väga) kurvameel	Kokku	2%	5%	9%	26%	35%	23%
	20-24	3%	7%	11%	26%	39%	15%
	25-29	1%	5%	13%	27%	34%	21%
	30-34	2%	5%	9%	28%	33%	23%
	35-39	3%	3%	8%	25%	36%	26%
	40-44	1%	3%	9%	26%	35%	27%
... olite (väga) õnnelik	Kokku	5%	21%	30%	28%	13%	3%
	20-24	9%	19%	27%	29%	14%	2%
	25-29	5%	25%	31%	28%	9%	2%
	30-34	7%	19%	34%	26%	13%	2%
	35-39	4%	21%	29%	31%	12%	3%
	40-44	3%	21%	28%	25%	17%	6%

Küsimus Q17. Kui Te jääksite praegu rasedaks, siis mida Te kõige tõenäolisemalt teeksite?

(vastajaid 1248; vastasid need, kes ei olnud küsitluse ajal lapseootel ja kes küsimustel Q2 ja Q3 ei vastanud variandiga „Ei oska öelda“ ning kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

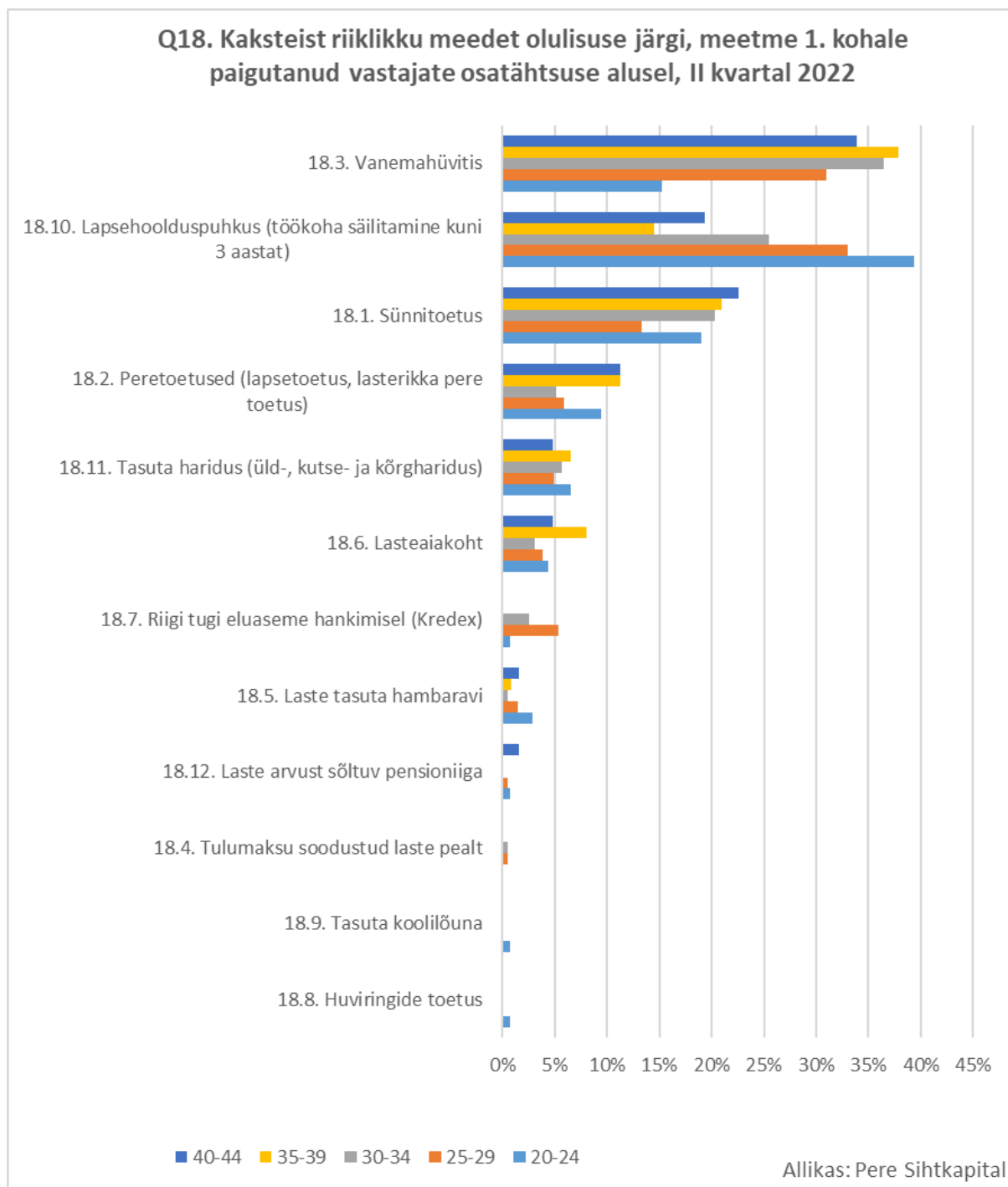

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1248	172	234	289	280	273
Rõõmustaksin, sest olenki soovinud last saada	19%	9%	26%	23%	21%	15%
Ootaksin tema sündi, kuigi laps polnud planeeritud	42%	33%	38%	47%	45%	43%
Katkestaksin raseduse	20%	42%	21%	17%	14%	16%
Ei oska öelda	18%	16%	16%	13%	20%	26%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q18. Palun järjestage riiklikud meetmed selle järgi, kui olulised on need Teie jaoks järgmise lapse planeerimisel ja kasvatamisel.

(vastajaid 718; vastasid need, kes olid vastamise ajal lapseootel või kes soovisid tulevikus lapsi saada)

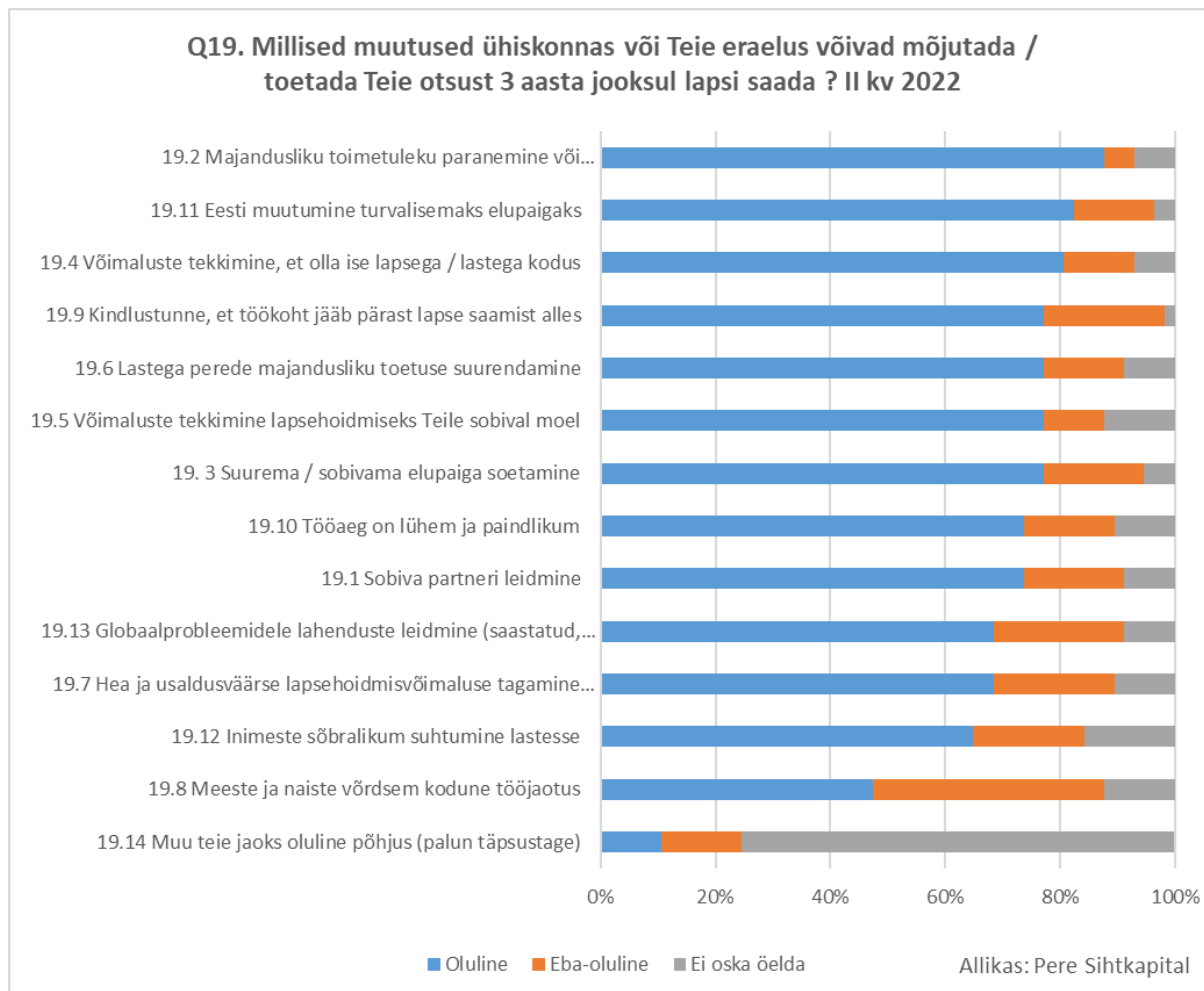

	Vanus				
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	137	203	192	124	62
18.1. Sünnitoetus	19%	13%	20%	21%	23%
18.2. Peretoetused (lapsetoetus, lasterikka pere toetus)	10%	6%	5%	11%	11%
18.3. Vanemahtivitis	15%	31%	37%	38%	34%
18.4. Tulumaksu soodustud laste pealt		1%	1%		
18.5. Laste tasuta hambaravi	3%	2%	1%	1%	2%
18.6. Lasteaiakoht	4%	4%	3%	8%	5%
18.7. Riigi tugi eluaseme hankimisel (Kredex)	1%	5%	3%		
18.8. Huviringide toetus	1%				
18.9. Tasuta koolilõuna	1%				
18.10. Lapsehoolduspuhkus (töökoha säilitamine kuni 3 aastat)	39%	33%	26%	15%	19%
18.11. Tasuta haridus (üld-, kutse- ja kõrgharidus)	7%	5%	6%	7%	5%
18.12. Laste arvust sõltuv pensioniiga	1%	1%			2%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q19. Millised muutused ühiskonnas või Teie eraelus võivad mõjutada/toetada Teie otsust 3 aasta jooksul?

(vastajaid 718; vastasid need, kes olid vastamise ajal lapseootel või kes soovisid tulevikus lapsi saada)

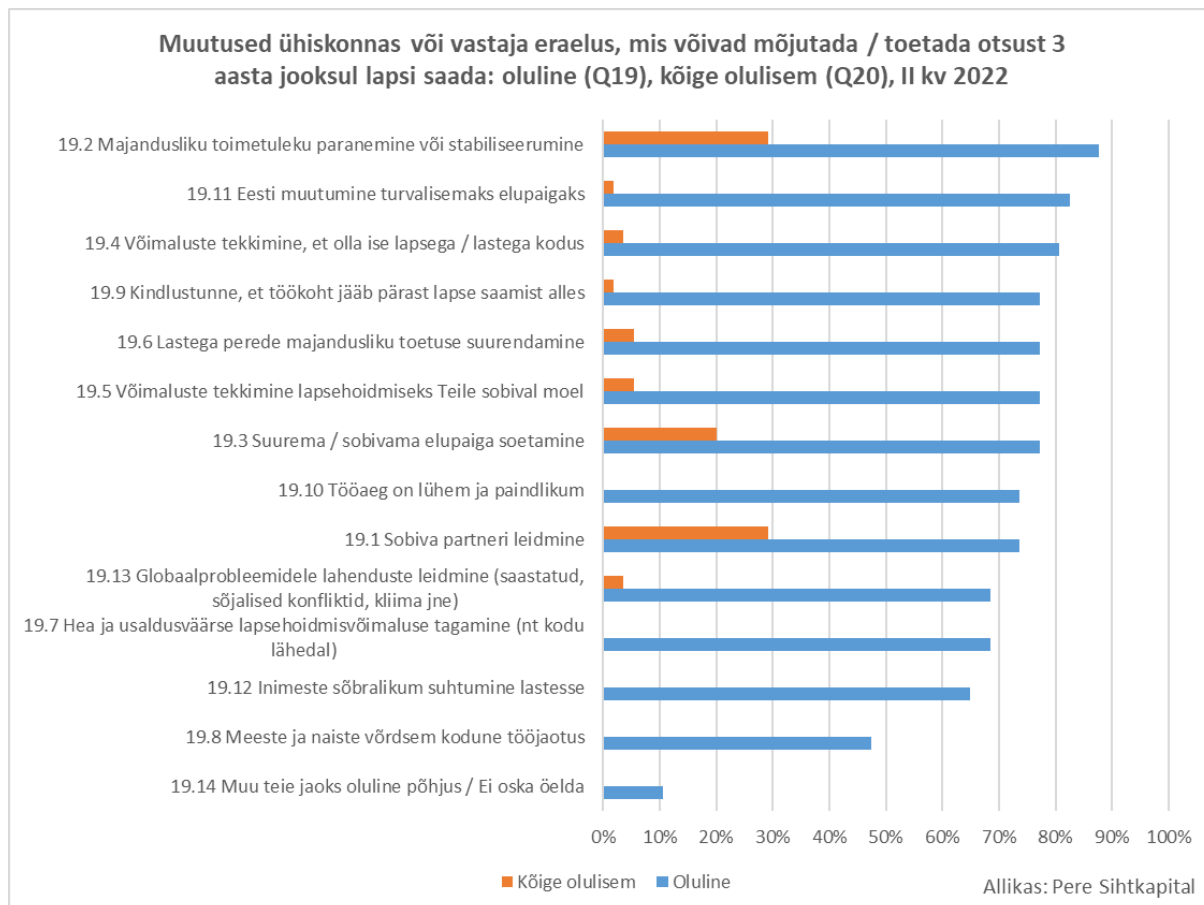

	Oluline	Eba- oluline	Ei oska öelda	Kõige olulisem
19.1 Sobiva partneri leidmine	74%	18%	9%	29%
19.2 Majandusliku toimetuleku paranemine või stabiliseerumine	88%	5%	7%	29%
19.3 Suurema / sobivama elupaiga soetamine	77%	18%	5%	20%
19.4 Võimaluste tekkimine, et olla ise lapsega / lastega kodus	81%	12%	7%	4%
19.5 Võimaluste tekkimine lapsehoidmiseks Teile sobival moel	77%	11%	12%	6%
19.6 Lastega perede majandusliku toetuse suurendamine	77%	14%	9%	6%
19.7 Hea ja usaldusväärse lapsehoidmisvõimaluse tagamine (nt kodu lähedal)	68%	21%	11%	
19.8 Meeste ja naiste võrdsem kodune tööjaotus	47%	40%	12%	
19.9 Kindlustunne, et töökoht jääb pärast lapse saamist alles	77%	21%	2%	2%
19.10 Tööaeg on lühem ja paindlikum	74%	16%	11%	
19.11 Eesti muutumine turvalisemaks elupaigaks	83%	14%	4%	2%
19.12 Inimeste sõbralikum suhtumine lastesse	65%	19%	16%	
19.13 Globaalprobleemidele lahenduste leidmine (saastatud, sõjalised konfliktid, kliima jne)	68%	23%	9%	4%
19.14 Muu teie jaoks oluline põhjus (palun täpsustage)	11%	14%	75%	

Küsimus Q20. Milline neist on Teie jaoks kõige olulisem?

(vastajaid 55; vastasid naised, kes soovivad lapsi saada rohkem kui kolme aasta pärast, kes ei ole hetkel lapseotel ja kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

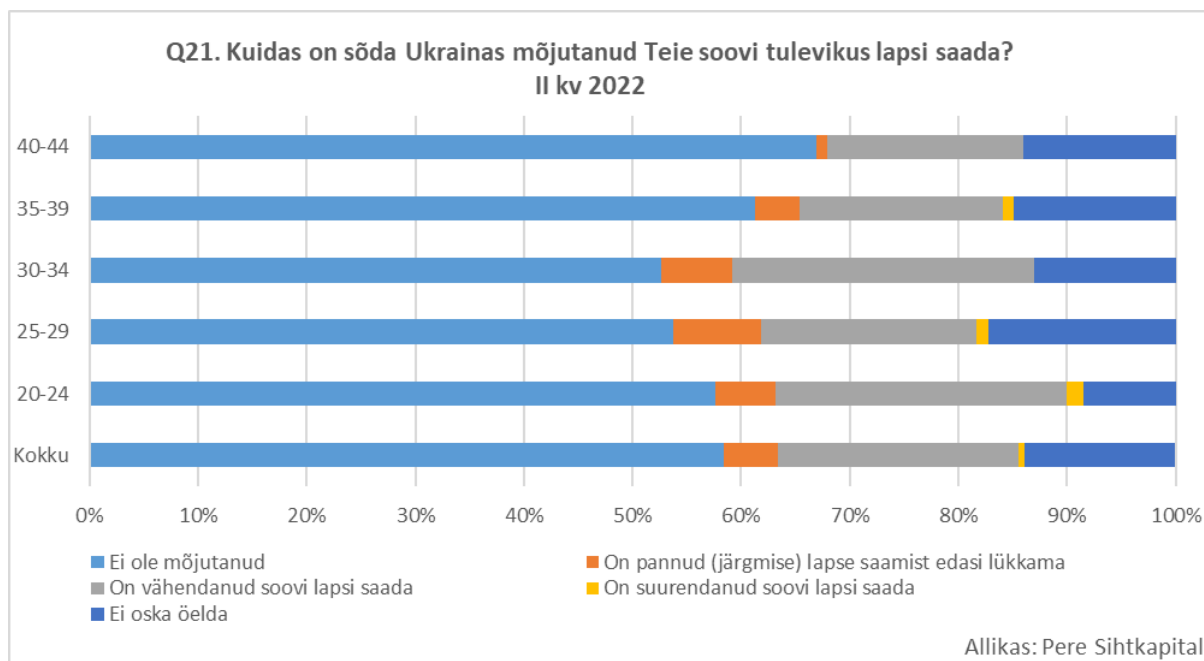
	Oluline	Kõige olulisem
19.14 Muu teie jaoks oluline põhjus / Ei oska öelda	11%	
19.8 Meeste ja naiste võrdsem kodune tööjaotus	47%	
19.12 Inimeste sõbralikum suhtumine lastesse	65%	
19.7 Hea ja usaldusväärse lapsehoidmisvõimaluse tagamine (nt kodu lähedal)	68%	
19.13 Globaalprobleemidele lahenduste leidmine (saastatud, sõjalised konfliktid, kliima jne)	68%	4%
19.1 Sobiva partneri leidmine	74%	29%
19.10 Tööaeg on lühem ja paindlikum	74%	
19.3 Suurema / sobivama elupaiga soetamine	77%	20%
19.5 Võimaluste tekkimine lapsehoidmiseks Teile sobival moel	77%	6%
19.6 Lastega perede majandusliku toetuse suurendamine	77%	6%
19.9 Kindlustunne, et töökoht jääb pärast lapse saamist alles	77%	2%
19.4 Võimaluste tekkimine, et olla ise lapsega / lastega kodus	81%	4%
19.11 Eesti muutumine turvalisemaks elupaigaks	83%	2%
19.2 Majandusliku toimetuleku paranemine või stabiliseerumine	88%	29%

Küsimus Q21. Kuidas on sõda Ukrainas mõjutanud Teie soovi tulevikus lapsi saada?

(vastajaid 1409; vastasid kõik, kellel polnud terviseprobleemi, mis ei võimalda lapsi saada)

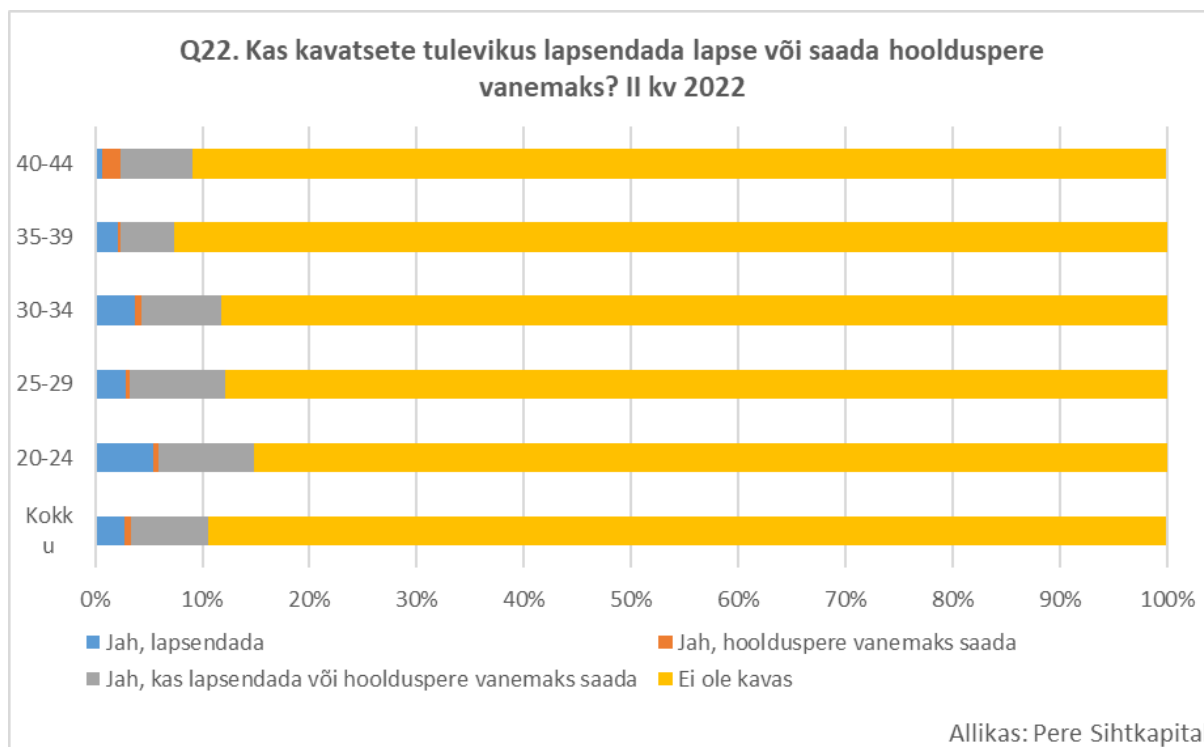

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1409	198	272	331	315	293
Ei ole mõjutanud	58%	58%	54%	53%	61%	67%
On pannud (järgmise) lapse saamist	5%	6%	8%	7%	4%	1%
On vähendanud soovi lapsi saada	22%	27%	20%	28%	19%	18%
On suurendanud soovi lapsi saada	1%	2%	1%		1%	
Ei oska öelda	14%	9%	17%	13%	15%	14%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Küsimus Q22. Kas kavatsete tulevikus lapsendada lapse või saada hoolduspere vanemaks?

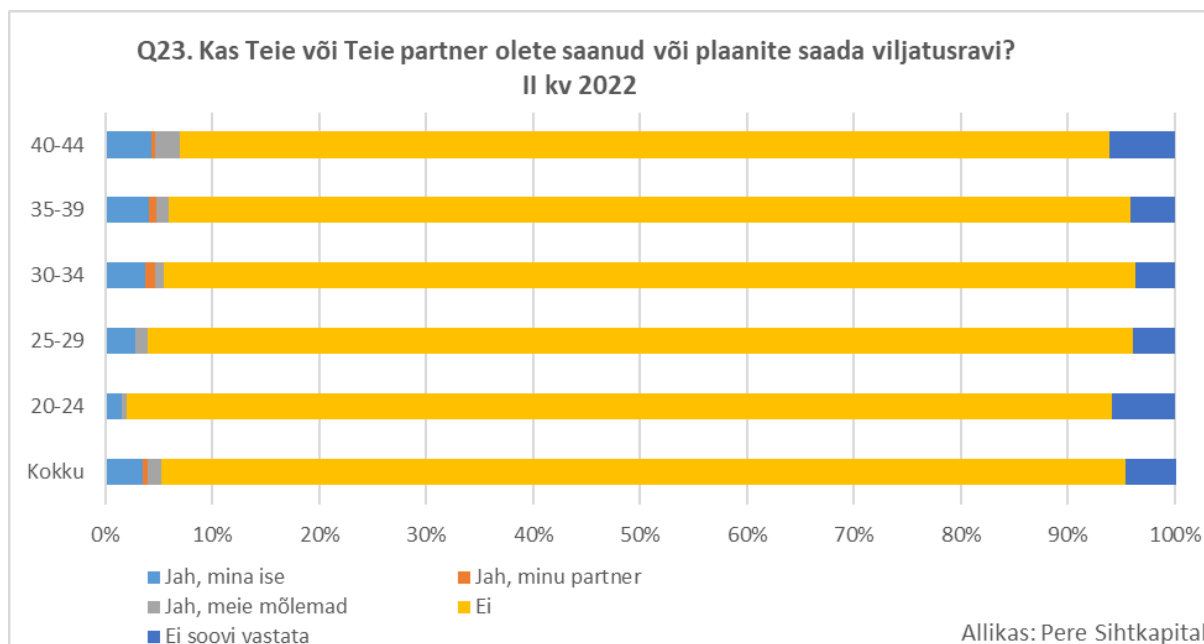
(vastajaid 1500; vastasid kõik küsitluses osalejad)

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1500	203	282	348	340	327
Jah, lapsendada	3%	5%	3%	4%	2%	1%
Jah, hoolduspere vanemaks saada	1%	1%	0%	1%	0%	2%
Jah, kas lapsendada või hoolduspere vanemaks saada	7%	9%	9%	8%	5%	7%
Ei ole kavas	89%	85%	88%	88%	93%	91%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Q23. Kas Teie või Teie partner olete saanud või plaanite saada viljatusravi?
(vastajaid 1500; vastasid kõik küsitluses osalejad)

	Kokku	Vanus				
		20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Vastajate arv	1500	203	282	348	340	327
Jah, mina ise	4%	2%	3%	4%	4%	4%
Jah, minu partner	0%			1%	1%	0%
Jah, meie mõlemad	1%	1%	1%	1%	1%	2%
Ei	90%	92%	92%	91%	90%	87%
Ei soovi vastata	5%	6%	4%	4%	4%	6%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%